

**NÁVRH
STÁTNÍHO ZÁVĚREČNÉHO ÚČTU
ČESKÉ REPUBLIKY
ZA ROK 2015**

**F.
ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ DALŠÍCH SLOŽEK
VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ A O FONDECH
ORGANIZAČNÍCH SLOŽEK STÁTU**

Obsah

I.	INFORMACE O HLAVNÍCH VÝSLEDKÁCH HOSPODAŘENÍ STÁTNÍCH FONDŮ ČR	1
1.	SOUHRNNÁ CHARAKTERISTIKA HOSPODAŘENÍ STÁTNÍCH FONDŮ	1
2.	STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	2
3.	STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND	3
4.	STÁTNÍ FOND DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY	4
5.	STÁTNÍ FOND ROZVOJE BYDLENÍ	6
6.	STÁTNÍ FOND KINEMATOGRAFIE	7
7.	STÁTNÍ FOND KULTURY	8
8.	SOUHRNNÁ CHARAKTERISTIKA VĚŘITELSKÉ POZICE STÁTNÍCH FONDŮ	9
II.	HOSPODAŘENÍ ROZPOČTŮ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ, DOBROVOLNÝCH SVAZKŮ OBCÍ A REGIONÁLNÍCH RAD REGIONŮ SOUDRŽNOSTI ZA ROK 2015	10
1.	CELKOVÉ VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ KRAJŮ, OBCÍ, DOBROVOLNÝCH SVAZKŮ OBCÍ A REGIONÁLNÍCH RAD REGIONŮ SOUDRŽNOSTI	11
2.	PŘÍJMY A VÝDAJE KRAJŮ	13
3.	PŘÍJMY A VÝDAJE OBCÍ A DSO	21
4.	HOSPODAŘENÍ REGIONÁLNÍCH RAD REGIONŮ SOUDRŽNOSTI	33
5.	VÝVOJ ZADLUŽENOSTI	35
III.	VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ ZDRAVOTNÍCH POJIŠŤOVEN	40
IV.	PŘEHLED O STAVECH FONDŮ ORGANIZAČNÍCH SLOŽEK STÁTU	44

I. Informace o hlavních výsledcích hospodaření státních fondů ČR

1. Souhrnná charakteristika hospodaření státních fondů

Hospodaření státních fondů za rok 2015 skončilo debetním saldem v úhrnné výši přesahující 4,3 mld. Kč. Charakteristickým rysem při nedočerpání rozpočtovaných výdajů, což se týkalo jak kategorie kapitálových výdajů, kde celková úspora vůči upravenému rozpočtu činila 25,7 mld. Kč (tj. 29,1 %), tak i běžných výdajů s celkovou úsporou 21,3 mld. Kč (tj. 23,5 %), byl na straně příjmů převažující vliv nenaplnění celkového objemu rozpočtovaných dotací. Rozpočet daňových příjmů se podařilo splnit na 107,1 %, v případě nedaňových příjmů na 108,1 %. Neplnění skutečných příjmů oproti rozpočtovaným hodnotám tak představuje výrazně nižší čerpání dotací z prostředků státního rozpočtu. Tyto dotace, určené pro krytí části výdajů jednotlivých státních fondů, byly čerpány v úhrnném rozsahu 88,8 mld. Kč, což představovalo 74,2 % z celkové rozpočtované částky 119,7 mld. Kč. Současně však všechny státní fondy poměrně výrazně (v úhrnu o 46,9 mld. Kč) redukovaly výši skutečných výdajů oproti částkám rozpočtovaným na rok 2015. Celkovou výši dosaženého výsledného deficitu hospodaření státních fondů ovlivnilo zejména záporné saldo příjmů a výdajů Státního fondu dopravní infrastruktury ve výši 2,7 mld. Kč, Státního fondu životního prostředí (1,0 mld. Kč), Státního fondu rozvoje bydlení (0,7 mld. Kč) a Státního zemědělského intervenčního fondu (0,4 mld. Kč). Kladným výsledkem skončilo naopak hospodaření Státního fondu kinematografie (0,6 mld. Kč) a Státního fondu kultury (27,4 mil. Kč).

Tabulka č. 1: Přehled ukazatelů finančního hospodaření státních fondů (v mil. Kč)

	Rozpočet na rok 2015	Skutečnost za rok 2015	Plnění v %
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	18 012,3	19 298,6	107,1
Nedaňové příjmy	17 635,1	19 055,3	108,1
Kapitálové příjmy	0,0	1,3	x
Přijaté dotace	119 746,3	88 853,8	74,2
z toho dotace ze státního rozpočtu	119 661,2	88 757,8	74,2
Příjmy státních fondů celkem	155 393,7	127 209,0	81,9
VÝDAJE			
Běžné výdaje	90 369,9	69 091,5	76,5
Kapitálové výdaje	88 110,0	62 440,8	70,9
Výdaje státních fondů celkem	178 479,9	131 532,3	73,7
Saldo příjmů a výdajů	-23 086,2	-4 323,3	18,7
FINANCOVÁNÍ	23 086,2	4 323,3	x
změna stavu na bankovních účtech	22 499,0	3 823,3	17,0
změna stavu bankovních úvěrů	0,0	0,0	x
změna stavu nebankovních půjček	587,2	500,0	85,1

Zdroj: MF

2. Státní fond životního prostředí

Státní fond životního prostředí (dále SFŽP) jako aktivní nástroj uplatňování státní environmentální politiky představuje významný zdroj mimorozpočtových prostředků v oblasti podpory ochrany a zlepšování životního prostředí České republiky. Rozpočet příjmů SFŽP, stanovený v roce 2015 na 1 717,1 mil. Kč, byl splněn na 120,4 %, skutečné výdaje přitom činily 3 111,2 mil. Kč, což odpovídá 73,5 % rozpočtované částky (4 230,5 mil. Kč). Nižší výdaje jsou zejména výsledkem pomalejšího nástupu alokace prostředků u nově vypisovaných výzev, průběžného rušení některých žádostí o podporu i celkově nižší výsledné podpory, než částky přiznané v Rozhodnutí. Dosažené záporné saldo příjmů a výdajů (1 044,7 mil. Kč) tak představuje o 1 468,7 mil. Kč lepší hospodářský výsledek oproti rozpočtovanému.

Na plnění příjmů rozpočtu SFŽP se nejvíce podílely příjmy z poplatků za znečišťování životního prostředí ve výši 1 443,2 mil. Kč, které představovaly 69,8 % celkových příjmů. Z jednotlivých složek životního prostředí se poplatky vztahovaly zejména ke znečišťování odpadních a podzemních vod a ovzduší. Další příjmy pak tvořily dotace ze státního rozpočtu na technickou asistenci programů EU (325,3 mil. Kč), splátky z dříve poskytnutých půjček včetně úroků (214,5 mil. Kč), pokuty a postihy (59,2 mil. Kč), vratky dotací a půjček (9,1 mil. Kč) a ostatní příjmy (15,2 mil. Kč). Celkovými příjmy fondu ve výši přesahující 2 066,5 mil. Kč došlo k překročení rozpočtované částky o 349,4 mil. Kč (tj. o 20,4 %).

Z celkových realizovaných výdajů SFŽP v rozsahu přesahujícím 3,1 mld. Kč, tvořily převážnou část (2 512,5 mil. Kč, tj. 80,8 %) výdaje na smluvní akce, z toho formou dotací bylo uvolněno plných 2 168 mil. Kč (tj. 86,3 %) a návratnou formou podpory (půjčky) zbývajících 344,5 mil. Kč (tj. 13,7 %). Rozhodující podíl přitom měly akce zaměřené na podporu aktivit v oblasti ochrany ovzduší (945,5 mil. Kč), ochrany vod (1 040,8 mil. Kč), přírody (286,8 mil. Kč) a odpadového hospodářství (239,4 mil. Kč). V roce 2015 pokračovalo poskytování podpory jednotlivým projektům v rámci Operačního programu Životní prostředí, kofinancovaného z Fondu soudržnosti a Evropského fondu pro regionální rozvoj, jehož cílem je ochrana a zlepšování životního prostředí jako základního principu trvale udržitelného rozvoje. Prioritou podporovaných projektů v oblasti životního prostředí je ochrana vod, ochrana ovzduší, podpora obnovitelných zdrojů energie, zkvalitnění nakládání s odpady a zlepšování stavu přírody a krajiny. V rámci programu GIS - Zelená úsporám pokračovala administrace žádostí v oblasti obnovitelných zdrojů a snižování energetické náročnosti, což se týkalo obytných budov i budov veřejného sektoru (proplaceno celkem 115,5 mil. Kč). U podpory obytných budov se jednalo výhradně o administraci žádostí, zdržených probíhajícími soudními spory či stížnostmi žadatelů. V případě žádostí, týkajících se budov veřejného sektoru, jsou podpory vypláceny převážně z prostředků státního rozpočtu, z prostředků SFŽP nebyla v roce 2015 proplacena žádná žádost. Vyhlášením programu Nová zelená úsporám 2013 byl v roce 2013 zahájen příjem žádostí o podporu akcí ke snížení energetické náročnosti rodinných domů a efektivnímu využívání zdrojů energie s limitem alokací stanoveným do celkové výše 1 mld. Kč. V roce 2015 tak bylo na základě uzavřených smluv proplaceno 1 454 žádostí v celkové částce 241,5 mil. Kč. Výdaje spojené s vlastní činností kanceláře SFŽP činily celkem 598,7 mil. Kč.

K 31.12.2015 vykázal SFŽP zůstatek peněžních prostředků na bankovních účtech ve výši 5 282,7 mil. Kč, z toho 11,9 mil. Kč na účtech programu GIS - Zelená úsporám.

Tabulka č. 2: Příjmy a výdaje Státního fondu životního prostředí (v tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond životního prostředí			
	Skutečnost 2014	Rozpočet 2015	Skutečnost 2015	plnění %
PŘÍJMY				
Daňové příjmy	1 028 938	1 016 000	1 086 202	106,9
Nedaňové příjmy	677 180	492 400	654 705	133,0
Kapitálové příjmy	0	0	297	x
Přijaté dotace	312 065	208 700	325 338	155,9
z toho: ze státního rozpočtu	312 065	208 700	325 338	155,9
PŘÍJMY CELKEM	2 018 183	1 717 100	2 066 542	120,4
VÝDAJE				
Běžné výdaje	738 689	912 157	737 014	80,8
Kapitálové výdaje	2 090 864	3 318 343	2 374 229	71,5
VÝDAJE CELKEM	2 829 553	4 230 500	3 111 243	73,5
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-811 370	-2 513 400	-1 044 701	41,6

Zdroj: SFŽP

3. Státní zemědělský intervenční fond

Státní zemědělský intervenční fond (dále SZIF) svojí činností přispívá k plnění závazků vyplývajících ze Společné zemědělské politiky. V průběhu roku 2015 se uskutečnily změny schváleného rozpočtu SZIF, které se týkaly navýšení zdrojů a jejich užití na Společnou zemědělskou politiku, marketingovou činnost a na správní výdaje. Celkové zdroje SZIF na financování Společné zemědělské politiky představovaly 34,6 mld. Kč, z toho 29,3 mld. Kč tvořily prostředky z rozpočtu EU. V roce 2015 byly vyplaceny podpory ve výši 33,2 mld. Kč, z toho 28,2 mld. Kč z rozpočtu EU. U SZIF představovaly dotace ze státního rozpočtu (kapitoly MZe) téměř 99,3 % upraveného rozpočtu příjmů. Daňové příjmy, představované dávkami z cukru, dosáhly částky 122,9 mil. Kč, což znamenalo plnění rozpočtu na 100,0 %. Nedaňové příjmy v roce 2015 činily 73,2 mil. Kč, tj. 237,9 % upraveného rozpočtu. Nad rámec rozpočtovaných příjmů byly inkasovány kapitálové příjmy z prodeje dlouhodobého majetku ve výši cca 1,0 mil. Kč. Celkové výdaje SZIF ve výši 34,7 mld. Kč představovaly plnění upraveného rozpočtu na 58,1 %. Objemově nejvyšší výdaje SZIF při realizaci Společné zemědělské politiky vycházely z příslušných nařízení Komise (ES), Rady (ES) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) a zahrnovaly přímé platby na plochu zemědělské půdy, platbu za ovoce a zeleninu, platbu za cukr a doplňkové platby a zvláštní podpory (celkem 16,8 mld. Kč). V rámci společné organizace trhu bylo uvolněno celkem 0,8 mld. Kč. Dotace poskytnuté na Program rozvoje venkova včetně tzv. Horizontálního plánu rozvoje venkova dosáhly celkové výše cca 15,6 mld. Kč. Na správní výdaje byly vynaloženy finanční prostředky v úhrnné výši 1,5 mld. Kč. Běžné výdaje fondu, uskutečněné v roce 2015 ve výši 27,8 mld. Kč (tj. na 58,2 %) a současně kapitálové výdaje realizované ve výši 6,9 mld. Kč (tj. na 57,6 %), znamenaly celkovou úsporu čerpání výdajů proti upravenému rozpočtu v rozsahu 25,0 mld. Kč.

Vzhledem k příznivým tržním cenám zemědělských komodit a potravin roce 2015 nebyly realizovány intervenční nákupy a půjčka poskytnutá Ministerstvem financí ve výši 87,1 mil. Kč byla v plné výši předčasně splacena. Dosažené záporné saldo příjmů a výdajů SZIF (435,4 mil. Kč) bylo kryto změnou stavů nebankovních půjček, konkrétně půjčkou od PGRLF, a.s. na Program rozvoje venkova, jejíž nesplacená část k 31.12.2015 činila 500,0 mil. Kč. Současně tak došlo k nárůstu peněžních prostředků na účtech SZIF o 64,6 mil. Kč, přičemž jejich zůstatek k 31.12.2015 činil 2 629,3 mil. Kč.

Tabulka č. 3: Příjmy a výdaje Státního zemědělského intervenčního fondu (v tis. Kč)

UKAZATEL	Státní zemědělský intervenční fond			
	Skutečnost 2014	Rozpočet 2015	Skutečnost 2015	plnění %
PŘÍJMY				
Daňové příjmy	115 072	122 911	122 944	100,0
Nedaňové příjmy	75 728	30 788	73 248	237,9
Kapitálové příjmy	447	0	1 040	x
Přijaté dotace	35 284 194	56 393 656	34 038 047	60,4
z toho: ze státního rozpočtu	35 253 116	56 335 544	33 975 660	60,3
PŘÍJMY CELKEM	35 475 441	56 547 355	34 235 279	60,5
VÝDAJE				
Běžné výdaje	34 466 494	47 761 827	27 792 983	58,2
Kapitálové výdaje	4 539 548	11 937 442	6 877 731	57,6
VÝDAJE CELKEM	39 006 042	59 699 269	34 670 714	58,1
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-3 530 601	-3 151 914	-435 435	13,8

Zdroj: SZIF

4. Státní fond dopravní infrastruktury

Činnost Státního fondu dopravní infrastruktury (dále SFDI) je zaměřena na financování rozvoje, výstavby, údržby a modernizace dopravní infrastruktury s cílem zajistit efektivní a hospodárné čerpání finančních prostředků a zároveň vytvářet podmínky pro financování projektů spolufinancovaných z Evropských fondů. Schválený rozpočet SFDI byl v průběhu roku na straně příjmů upraven o nespotečované prostředky z minulých let (tzv. nároky), do rozpočtu byly dále zahrnuty přijaté vratky (6,6 mld. Kč), příjmy z pronájmu a splátky návratných finančních výpomocí (1,4 mld. Kč). Největší podíl připadl na zvýšení dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v rámci Operačního programu Doprava (dále OPD) o 34,8 mld. Kč, a na financování národních podílů v projektech EU (o 2,7 mld. Kč), v menší míře pak na údržbu dálniční sítě včetně odstranění povodňových škod (o 0,3 mld. Kč). Schválený rozpočet výdajů SFDI na rok 2015 byl upraven o prostředky na úhradu výdajů neuskutečněných v minulých letech (nároky) a na úhradu aktuálně vzniklých potřeb. Upravený rozpočet výdajů SFDI na rok 2015 činil celkem 111,6 mld. Kč.

Celkové realizované příjmy SFDI v roce 2015 dosáhly 88,7 mld. Kč, což představuje plnění na 92,9 % upraveného rozpočtu. Plnění daňových příjmů ve výši 17,9 mld. Kč (tj. 107,0 %) je výsledkem vyšších výnosů silniční daně (o 400,7 mil. Kč), poplatků za užívání dálnic a rychlostních komunikací (o 417,8 mil. Kč) a příjmů ze spotřební daně z minerálních olejů (o 347,1 mil. Kč). Těchto výsledků bylo dosaženo zejména díky růstu ekonomiky v roce 2015. Značnou část nedaňových příjmů tvořily výnosy z mýtného (celkem 9 676,6 mil. Kč), které byly oproti schválenému rozpočtu o 1 476,6 mil. Kč vyšší, přičemž úroveň dosaženou v roce 2014 překročily o 1 255,4 mil. Kč. Zdrojem nárůstu ve výběru mýtného byl růst počtu transakcí a úprava sazeb mýtného. Z ostatních nedaňových příjmů tvořily přijaté vratky a sankční platby celkem cca 7,3 mld. Kč, z čehož největší část představovaly prostředky generované z ex-post plateb. U splátek návratných finančních výpomocí, poskytovaných příjemcům na předfinancování výdajů projektů spolufinancovaných z fondů EU, došlo k inkasu cca 0,2 mld. Kč.

Dotace ze státního rozpočtu byly čerpány ve výši 53,5 mld. Kč, tj. na 85,7 %. Čerpání dotací z prostředků OPD I dosáhlo úrovně téměř 36,7 mld. Kč (tj. 99,9 % rozpočtu), přičemž požadavky jednotlivých příjemců dokonce přesahovaly objem prostředků přiznaných

rozhodnutím Ministerstva dopravy. Naproti tomu čerpání dotací z prostředků programu OPD II na období 2014 - 2020 a rovněž na krytí národních podílů projektů EU programového období 2014 – 2020 bylo nulové, neboť jednotlivé projekty budou schvalovány až v průběhu roku 2016. První projekty Komunitárního programu CEF byly schváleny až koncem roku 2015 a dotace tak nebyly v roce 2015 čerpány. K výrazně nižšímu čerpání prostředků došlo v případě dotace na údržbu a opravy dálnic (o 0,1 mld. Kč) z důvodu přesunutí dokončení prací v Libereckém kraji na rok 2016 a v případě projektu IRIS Europe, kde byly proplaceny poslední výdaje vztahující se ještě k roku 2014, a to ve výši 0,3 mil. Kč (čerpání na 8,9 % rozpočtu).

Skutečné výdaje SFDI v roce 2015 dosáhly celkové částky 91,5 mld. Kč (tj. 82 % rozpočtu), z toho investiční výdaje činily 52,3 mld. Kč a neinvestiční výdaje 39,2 mld. Kč. Prostředky z rozpočtu SFDI byly směřovány zejména jednotlivým příjemcům na projekty v rámci OPD I, kde bylo uvolněno celkem 46,7 mld. Kč. Nižší čerpání (celkem 0,6 mld. Kč) vykázaly prostředky určené na příspěvky v rámci programů SFDI v oblasti nových technologií, bezpečnosti a cyklistických stezek. Z rozpočtu SFDI byla uvolněna částka 2,5 mld. Kč veřejným rozpočtům (kraje, města a obce) na odstranění povodňových škod a na rozvoj dopravní infrastruktury (především železnice a silniční síť). Na ostatní společné projekty spolufinancované z fondů EU (mimo OPD) poskytl SFDI návratné finanční výpomoci na předfinancování projektů ve výši 146,8 mil. Kč. Běžné výdaje SFDI byly v roce 2014 splněny na 98,0 % a kapitálové na 73,1 %. Celkové snížení výdajů proti upravenému rozpočtu o 20,1 mld. Kč se týkalo prakticky všech ukazatelů, pokles byl výrazný především u výdajů na rozvoj, výstavbu, údržbu a modernizaci pozemních komunikací a železničních dopravních cest, v menší míře se pak týkal vnitrozemských vodních cest. Jako hlavní důvody nízkého čerpání byly příjemci uváděny problémy s ukončováním zadávacích řízení a problémy s výkupy pozemků. V rámci programů SFDI se nevyčerpané prostředky týkaly především projektů, jejichž dokončení se z důvodu pozdních výběrových řízení předpokládá až v roce 2016. Výdaje aparátu SFDI byly čerpány v rozsahu 373,2 mil. Kč, tj. na 90,1 % rozpočtové částky.

Výdaje SFDI v roce 2015 převyšovaly příjmy o cca 2,7 mld. Kč, peněžní prostředky na účtech k 31.12.2015 dosáhly částky téměř 13,4 mld. Kč. V roce 2015 nečerpal SFDI žádné bankovní úvěry.

Tabulka č. 4: Příjmy a výdaje Státního fondu dopravní infrastruktury (v tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond dopravní infrastruktury			
	Skutečnost 2014	Rozpočet 2015	Skutečnost 2015	plnění %
PŘÍJMY				
Daňové příjmy	16 988 548	16 700 000	17 865 656	107,0
Nedaňové příjmy	11 307 943	16 275 834	17 331 770	106,5
Kapitálové příjmy	0	0	0	x
Přijaté dotace	31 216 341	62 486 038	53 525 880	85,7
z toho: ze státního rozpočtu	31 216 341	62 486 038	53 525 880	85,7
PŘÍJMY CELKEM	59 512 832	95 461 872	88 723 306	92,9
VÝDAJE				
Běžné výdaje	27 241 387	39 991 710	39 174 739	98,0
Kapitálové výdaje	24 988 439	71 575 301	52 289 361	73,1
VÝDAJE CELKEM	52 229 826	111 567 011	91 464 100	82,0
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	7 283 006	-16 105 139	-2 740 794	17,0

Zdroj: SFDI

5. Státní fond rozvoje bydlení

Státní fond rozvoje bydlení (dále SFRB) byl zřízen pro realizaci bytové politiky státu a trvale udržitelné státní podpory bydlení v České republice. Jeho úkolem je zajištění finančních prostředků pro realizaci podpory státu v oblasti bytové politiky ve smyslu naplňování vládní Koncepce bydlení do roku 2020. Celkové výdaje SFRB, rozpočtované ve výši 2,2 mld. Kč, byly skutečně realizovány v rozsahu 1,7 mld. Kč, tj. na 78,0 %. Tento výsledek byl ovlivněn především pomalejší dynamikou čerpání poskytnutých úvěrů, nižším objemem vyplacených dotací a částečně i úsporou dosaženou při realizaci programů a v oblasti správních výdajů SFRB. Pozitivní dopad měla i skutečnost, že v roce 2015 nedošlo k žádným výrazným živelným pohromám. Skutečné čerpání jednotlivých podpor, poskytovaných v rámci příslušného úvěrového programu, lze přitom v souladu s příslušnými nařízeními vlády realizovat po dobu několika let, přičemž dynamiku čerpání jednotlivými příjemci podpor nemůže SFRB ovlivnit. Rozpočet výdajů byl v roce 2015 zaměřen na úvěrové programy opravy a modernizace bytových domů, na výstavbu nájemního bydlení včetně sociálních bytů, na pomoc mladým rodinám při opravách a modernizacích bydlení a u dotačních titulů na zvýhodněné úročení úvěrů v rámci programu PANEL a na snížení jistiny při narození dítěte. Skutečné čerpání úrokových dotací proběhlo v objemu 802,7 mil. Kč (plnění oproti rozpočtu na 93,4 %), přičemž vyplacené příspěvky se týkaly výhradně smluv uzavřených v předchozích letech. Skutečné čerpání nízkoúročených úvěrů na opravy a modernizaci domů dosáhlo výše 603,9 mil. Kč (plnění na 80,5 %), přičemž smluvně alokováno bylo celkem 585,6 mil. Kč a ve formě příslibu zůstalo dalších 56,2 mil. Kč. V programu výstavby nájemních bytů vyčerpali příjemci podpory v roce 2015 celkem 102,4 mil. Kč, což představovalo pouze 51,2 % rozpočtované částky. SFRB uzavřel smlouvy o poskytnutí podpory v úhrnné výši 79,4 mil. Kč a současně vystavil úvěrové přísliby ve výši 35,0 mil. Kč, které budou realizovány až v roce 2016. Dotace formou snížení jistiny úvěru za každé narozené dítě dle nařízení vlády č. 616/2004 Sb. činily 34,2 mil. Kč (plnění na 56,9 %). Nízkoúročené úvěry fyzickým osobám na opravy a rekonstrukce objektů bydlení dle nařízení vlády č. 28/2006 Sb. byly čerpány ve výši 25,7 mil. Kč (plnění na 51,4 %). Čerpání v roce 2015 ve všech uvedených úvěrových programech překračuje objem uzavřených smluv, jedná se o čerpání za smluv uzavřených v předchozích letech. Na výdaje spojené s realizací programů podpor bylo vynaloženo celkem 86,1 mil. Kč, tj. 55,6 % a týkaly se zejména odměn bankám za administraci úrokových dotací a poskytnutých záruk v programu Panel. Správní výdaje SFRB (vč. Holdingového fondu) dosáhly v roce 2015 částky cca 52,4 mil. Kč (plnění na 71,1 %).

Skutečné příjmy SFRB dosáhly částky 994,4 mil. Kč. Překročení schváleného rozpočtu na rok 2015 o 108,4 mil. Kč (tj. o 12,2 %), bylo především důsledkem vyššího objemu splátek z poskytnutých úvěrů z titulu jejich předčasného splacení a příjmy z inkasovaných vratek dotací, poskytnutých v předchozích letech. Dosažené příjmy SFRB tvořily již zmíněné vyšší splátky z úvěrů (747,1 mil. Kč), poskytnutých zejména fyzickým osobám na opravy a modernizaci domů a bytů, příjmy z úroků z poskytnutých úvěrů (102,8 mil. Kč), vratky dotací (11,0 mil. Kč) a ostatní nedaňové příjmy. V souladu se schváleným rozpočtem obdržel SFRB jednorázovou neinvestiční dotaci ze státního rozpočtu ve výši 129 mil. Kč. Tyto prostředky byly účelově určeny jednak na krytí výdajů spojených s realizací programu Nový panel a jednak na krytí výdajů spojených se snížením jistiny úvěrů poskytnutých mladým lidem při narození dítěte (v souladu s nařízením vlády č. 616/2004 Sb.).

Záporné saldo hospodaření ve výši 712,9 mil. Kč se promítlo ve snížení stavu peněžních prostředků na účtech SFRB. Po zohlednění prostředků převedených do Fondu rozvoje měst (236,5 mil. Kč) činil zůstatek k 31.12.2015 cca 7 387,8 mil. Kč.

Tabulka č. 5: Příjmy a výdaje Státního fondu rozvoje bydlení (v tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond rozvoje bydlení			
	Skutečnost 2014	Rozpočet 2015	Skutečnost 2015	plnění %
PŘÍJMY				
Daňové příjmy	0	0	0	x
Nedaňové příjmy	821 464	757 000	865 422	114,3
Kapitálové příjmy	0	0	0	x
Přijaté dotace	0	129 000	129 000	100,0
z toho: ze státního rozpočtu	0	129 000	129 000	100,0
PŘÍJMY CELKEM	821 464	886 000	994 422	112,2
VÝDAJE				
Běžné výdaje	1 032 073	1 081 578	940 425	86,9
Kapitálové výdaje	825 170	1 106 150	766 919	69,3
VÝDAJE CELKEM	1 857 243	2 187 728	1 707 344	78,0
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-1 035 779	-1 301 728	-712 922	54,8

Zdroj: SFRB

6. Státní fond kinematografie

Státní fond kinematografie (dále SFKG) působí v souladu se zákonem č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie (zákon o audiovizi), v oblasti podpory kinematografických projektů a filmových pobídek. Další významnou činností SFKG je administrace poplatků definovaných zákonem o audiovizi. SFKG obdržel v roce 2015 účelovou dotaci ze státního rozpočtu ve výši 801,9 mil. Kč, z toho 800 mil. Kč na financování podpory filmových pobídek a 1,9 mil Kč na provozní náklady. Fond nečerpal žádné prostředky z fondů EU.

Základním zdrojem vlastních příjmů byly poplatky z vysílání televizní reklamy na soukromoprávních televizích, příjmy z obchodního využití filmů, k nimž SFKG vykonává autorská práva a odvody poplatků z kinematografických představení a z převzatého televizního vysílání. Překročení celkových příjmů proti rozpočtu o 399,7 mil. Kč (tj. o 55,7 %) zásadním způsobem ovlivnilo přijetí mimořádné dotace 300 mil. Kč na podporu filmových pobídek podle usnesení vlády ze dne 20. 11. 2015 č. 963. V menší míře se na pozitivním vývoji podílely i vyšší poplatky z vysílání reklamy (o 41,0 mil. Kč), poplatky inkasované z kinematografických představení vč. převzatých televizních vysílání (o 8,1 mil. Kč) a vyšší příjmy z obchodování s filmy (o 46,1 mil. Kč).

Rozpočtované výdaje (742,8 mil. Kč) byly skutečně čerpány ve výši 534,4 mil. Kč, tj. na 71,9 %. Běžné výdaje v celkovém rozsahu 417,1 mil. Kč byly vynaloženy na vyplácení neinvestičních podpor žadatelům na realizaci projektů v oblasti kinematografie a na filmové pobídky (364,7 mil. Kč) a na zajištění chodu SFKG. Jako neinvestiční dotace byly poskytovány prostředky zejména na distribuci a propagaci kinematografických děl, vzdělávání a výchovu v oblasti kinematografie, a filmové festivaly a přehlídky. Skutečné kapitálové výdaje (117,3 mil. Kč) byly charakterizovány celkově nižším objemem investičních podpor vyplacených nefinančním podnikatelským subjektům na výrobu filmů, vydávání publikací a podporu technického rozvoje a modernizace kin. Finanční podpory tvoří každoročně podstatnou část kapitálových výdajů. V roce 2015 bylo vyplaceno 117,3 mil. Kč, což představovalo 100,0 % celkových kapitálových výdajů SFKG, ostatní rozpočtované položky kapitálových výdajů (výpočetní technika, programové vybavení) nebyly čerpány.

Konečný zůstatek peněžních prostředků fondu na bankovních účtech k 31.12.2015 vzrostl o 583,2 mil. Kč a činil 1 612,5 mil. Kč. Tyto prostředky jsou určeny na vyplacení projektů a filmových pobídek, na které jsou finanční prostředky již schválené a alokované.

Tabulka č. 6: Příjmy a výdaje Státního fondu kinematografie (v tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond kinematografie			
	Skutečnost 2014	Rozpočet 2015	Skutečnost 2015	plnění %
PŘÍJMY				
Daňové příjmy	138 490	173 400	223 781	129,1
Nedaňové příjmy	98 584	42 600	91 917	215,8
Kapitálové příjmy	0	0	0	x
Přijaté dotace	802 000	501 891	801 891	159,8
z toho: ze státního rozpočtu	802 000	501 891	801 891	159,8
PŘÍJMY CELKEM	1 039 074	717 891	1 117 589	155,7
VÝDAJE				
Běžné výdaje	597 767	585 635	417 103	71,2
Kapitálové výdaje	158 757	157 165	117 335	74,7
VÝDAJE CELKEM	756 524	742 800	534 438	71,9
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	282 550	-24 909	583 151	x

Zdroj: SFKG

7. Státní fond kultury

Státní fond kultury (dále SFK) vykonával svoji činnost v souladu se zákonem č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury, a hospodařil s finančními prostředky ze zdrojů stanovených mu tímto zákonem. Hlavní činností SFK bylo poskytování podpor v různých oblastech umění včetně propagace české kultury v zahraničí. Fond neobdržel dotaci ze státního rozpočtu ani nečerpal žádné prostředky z fondů EU.

Celkové příjmy fondu, rozpočtované ve výši 63,5 mil. Kč, byly naplněny ve výši 71,8 mil. Kč, tj. na 113,1 %. Značnou část příjmů SFK tvořily obdobně jako v minulých letech příjmy z pronájmu nemovitostí v úhrnné výši 31,2 mil. Kč, které představovaly cca 43,4 % z celkových inkasovaných příjmů. Ostatní nedaňové příjmy tvořily především příjmy dle autorského zákona (tzv. odúmrť), inkasované ve výši 2,3 mil. Kč, žadatelské poplatky (celkem 1,1 mil. Kč), zálohy od nájemců nemovitostí (0,9 mil. Kč) a příjmy z finančního vypořádání předchozích let (1,0 mil. Kč). Transfery od rozpočtů ústřední úrovně zahrnovaly příjem z reklam vysílaných Českou televizí na programu ČT 2, který v roce 2015 dosáhl úhrnné částky 33,3 mil. Kč. Prostředky ve výši 325 tis. Kč byly převedeny od Státního fondu kinematografie.

Celkové výdaje SFK rozpočtované ve výši téměř 52,6 mil. Kč byly skutečně čerpány v rozsahu cca 44,4 mil. Kč (tj. 84,5 % rozpočtu). Rada SFK v roce 2015 podpořila 304 kulturních projektů, mezi které rozdělila celkem 20,0 mil. Kč. Převážná část ostatních běžných výdajů byla vynaložena na činnosti spojené s údržbou, správou, provozováním, opravou a rekonstrukcemi nemovitostí, se kterými je SFK příslušný hospodařit. Kapitálové výdaje byly rozpočtovány ve výši 15,6 mil. Kč, skutečné náklady v roce 2015 činily 15,2 mil. Kč (plnění na 97,5 %). Výdaje zahrnovaly především technické zhodnocení budovy Národního domu na Vinohradech (1,7 mil. Kč) a domu U Hybernů (celkem 13,4 mil. Kč).

SFK nevykazuje žádné úvěrové zatížení, zůstatek peněžních prostředků na běžném účtu vedeném u ČNB k 31.12.2015 činil téměř 119,2 mil. Kč.

Tabulka č. 7: Příjmy a výdaje Státního fondu kultury (v tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond kultury			
	Skutečnost 2014	Rozpočet 2015	Skutečnost 2015	plnění %
PŘÍJMY				
Daňové příjmy	0	0	0	x
Nedaňové příjmy	35 197	36 500	38 234	104,8
Kapitálové příjmy	0	0	0	x
Přijaté dotace	28 977	27 000	33 589	124,4
z toho: ze státního rozpočtu	0	0	0	x
PŘÍJMY CELKEM	64 174	63 500	71 823	113,1
VÝDAJE				
Běžné výdaje	29 672	36 980	29 219	79,0
Kapitálové výdaje	27 926	15 600	15 205	97,5
VÝDAJE CELKEM	57 598	52 580	44 424	84,5
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	6 576	10 920	27 400	250,9

Zdroj: SFK

8. Souhrnná charakteristika věřitelské pozice státních fondů

Stav čisté věřitelské pozice z financování státních fondů se v průběhu roku 2015 snížil o cca 4,6 mld. Kč, což bylo v převážné míře ovlivněno realizovanými bankovními operacemi, tj. poklesem stavu peněžních prostředků státních fondů na bankovních účtech ve výši téměř 4,1 mld. Kč. Současně se vlivem přijaté nebankovní půjčky ve výši 500 mil. Kč (SZIF) zvýšily závazky státních fondů z tohoto titulu.

Tabulka č. 8: Věřitelská pozice státních fondů (v mil. Kč)

	Stav k 31.12.2014	Stav k 31.12.2015	Změna za rok 2015
Peněžní prostředky na účtech u bank	34 456,4	30 396,7	-4 059,7
Závazky z přijatých bankovních úvěrů	0,0	0,0	0,0
Závazky z nebankovních půjček	0,0	500,0	500,0
Věřitelská pozice z financování státních fondů	34 456,4	29 896,7	-4 559,7
z toho: vůči bankám	34 456,4	30 396,7	-4 059,7

Zdroj: MF

II. Hospodaření rozpočtů územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti za rok 2015

Hospodaření územních rozpočtů v roce 2015 ovlivňoval především vývoj celostátního inkasa sdílených daňových příjmů. Významněji působila také skutečnost končícího období pro čerpání prostředků z fondů EU v rámci programového období 2007 – 2013 a s tím spojené dokončování a zejména profinancování projektů realizovaných kraji a obcemi v rámci operačních programů (zejména regionálních operačních programů).

V první polovině roku 2015 zaostávalo celostátní inkaso sdílených daňových příjmů náležejících do rozpočtů obcí a krajů za hodnotami vykazovanými ve srovnatelném období předchozího roku, přičemž nejvyšší rozdíl byl zaznamenán u daně z přidané hodnoty, která představuje hlavní zdroj daňových příjmů obcí a krajů. Nižší inkaso daně z přidané hodnoty bylo ovlivněno zejména vysokou srovnávací základnou počátku předchozího roku (zadržení vyplacení nadměrných odpočtů DPH). Na poklesu inkasa sdílených daňových příjmů se podílely také legislativní změny v oblasti daní, které nabyly účinnosti od roku 2015 (v případě daně z přidané hodnoty zavedení druhé snížené sazby ve výši 10 %, v případě daně z příjmů fyzických osob posílení daňového zvýhodnění na druhé a další dítě, zavedení školkovného, znovuzavedení základní slevy pro pracující důchodce). Pokles daňových příjmů byl patrný od prvních měsíců roku a s ohledem na jejich váhu v celkových příjmech územních rozpočtů byl ze strany některých samospráv negativně vnímán, neboť vývoj vlastních příjmů obcí a krajů zaostával za předpoklady jejich rozpočtů i skutečností dosahovanou v předchozím roce.

Výpadek daňových příjmů byl postupně vyrovnáván. Zatímco ke konci 1. čtvrtletí byly daňové příjmy územních rozpočtů nižší proti stejnému období minulého roku o 7,5 mld. Kč, ke konci pololetí se tento rozdíl snížil na 1,5 mld. Kč a dále pak na 0,5 mld. Kč v měsíci srpnu. Nárůst inkasa daňových příjmů krajů a obcí byl poprvé vykázán v měsíci září, a ve zbývajících měsících roku pak daňové příjmy dynamicky rostly tak, že obce i kraje za celý rok inkasovaly větší objem daňových příjmů než předpokládal rozpočet a než získaly z daní v roce předešlém.

Z hlediska transferů poskytovaných územním rozpočtům došlo s účinností od 1. ledna 2015 ke změně v souvislosti s novelou zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, která znamenala převod financování sociálních služeb ze státu na kraje. Rozdělování peněz subjektům působícím v oblasti poskytování sociálních služeb přešlo z Ministerstva práce a sociálních věcí přímo do kompetence krajů. Tato změna znamenala i nárůst objemu přijatých transferů do rozpočtů krajů a odrazila se současně na straně jejich výdajů. O poskytnutí finančních prostředků na jednotlivé sociální služby a jejich výši nově rozhoduje rada kraje v souladu s podmínkami stanovenými zastupitelstvem kraje.

Obdobně jako v předchozích letech se územních rozpočtů dotkla úsporná opatření promítnutá ve státním rozpočtu. V případě dotací poskytovaných v rámci finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům krajů, k rozpočtům obcí v úhrnu po jednotlivých krajích a k rozpočtu hl. m. Prahy, které jsou součástí kapitoly Všeobecná pokladní správa (přílohy č. 5, 6 a 7 k zákonu o státním rozpočtu), byly i pro tento rok do objemů příslušných dotačních titulů promítnuty pouze vlivy vyplývající ze změny počtu obyvatel a změny lůžkových kapacit.

Ve státním rozpočtu na rok 2015 bylo předpokládáno, že územní rozpočty budou nadále pokračovat v trendu započatém v roce 2012, tzn., že jako celek vykážou v roce 2015 přebytek. Celková výše přebytku byla predikována ve výši 2,7 mld. Kč, přičemž přebytku mělo být dosaženo na úrovni rozpočtů obcí (4,1 mld. Kč) a velmi mírného přebytku na úrovni

dobrovolných svazků obcí. Pro rozpočty krajů byl predikován schodek (1,5 mld. Kč) a pro Regionální rady regionů soudržnosti vyrovnané hospodaření.

Výsledky územních rozpočtů v loňském roce byly z hlediska dosaženého salda hospodaření výrazně příznivější, než předpokládal rozpočet. Územní rozpočty ukončily hospodaření s přebytkem ve výši 20,7 mld. Kč, což znamená dosud nejvyšší vykázané kladné saldo hospodaření. Vysoký přebytek však byl vykázán pouze na úrovni rozpočtů obcí, přičemž značnou váhu zde tvořil výsledek hl. m. Prahy, který představoval více než polovinu celkového přebytku obcí. Naopak kraje, dobrovolné svazky obcí a Regionální rady regionů soudržnosti ukončily své hospodaření s mírnými schodky.

Následující hodnocení plnění příjmů a výdajů krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti za rok 2015 je provedeno samostatně k rozpočtu po všech změnách, to znamená k tzv. konečnému rozpočtu (dále jen k rozpočtu), který vedle změn souvisejících s provedenými rozpočtovými opatřeními zahrnuje také změny vyplývající z promítnutí nároků z nespotřebovaných výdajů organizačních složek státu.

Nově je v této zprávě věnována samostatná pozornost výsledkům rozpočtového hospodaření hlavního města Prahy, a to s ohledem na specifické postavení hlavního města a váhu jeho příjmů a výdajů v celkových příjmech a výdajích obecních rozpočtů. V kapitole 3. Příjmy a výdaje obcí a dobrovolných svazků obcí jsou výsledky za hlavní město jako „obec“ stejně jako dosud součástí souhrnných údajů. Samostatně je pak v rámci této části zpracována subkapitola obsahující informace o rozpočtovém hospodaření hlavního města Prahy.

1. Celkové výsledky hospodaření krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti

Celkový objem příjmů (po konsolidaci) krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí (dále jen „DSO“) a Regionálních rad regionů soudržnosti (dále jen „regionální rady“) dosáhl **446,0 mld. Kč**. Ve srovnání s předchozím rokem to představuje zvýšení o 23,8 mld. Kč (plnění předpokladů rozpočtu 96,0 %). Růst příjmů byl vykázán na všech úrovních územních rozpočtů, především však v rozpočtech krajů, kde se celkový objem příjmů zvýšil proti loňskému roku o 14,3 mld. Kč (zhruba polovina nárůstu souvisí se změnou kompetencí v oblasti financování sociálních služeb). Příjmy obcí vzrostly o 6,6 mld. Kč a příjmy DSO o 2,0 mld. Kč. Vyšší nárůst příjmů byl vykázán také na úrovni regionálních rad, do jejichž rozpočtů bylo přijato o 8,4 mld. Kč více nežli v loňském roce.

Vlastní příjmy územních rozpočtů dosáhly 268,9 mld. Kč, proti předchozímu roku byly vyšší o 5,3 mld. Kč (plnění předpokladů rozpočtu 102,7 %). V rámci vlastních příjmů vzrostly především daňové příjmy, dosáhly 226,3 mld. Kč, což znamená zvýšení o 6,9 mld. Kč (plnění rozpočtu 102,7 %). Nedaňové příjmy činily 36,8 mld. Kč, což bylo o 0,7 mld. Kč méně nežli v roce předchozím (plnění rozpočtu 107,9 %). Snížení souvisí především s vývojem na položce výnosy z finančního majetku, kde v roce 2014 byly jednorázově vykázány mimořádně vysoké příjmy (výplata dividend – příjem do rozpočtu hl. m. Prahy). Kapitálové příjmy (tj. příjmy z prodeje nemovitostí a pozemků) byly zaúčtovány ve výši 5,8 mld. Kč, což bylo proti předchozímu roku o 0,9 mld. Kč méně (plnění rozpočtu 80,2 %). Trend postupného meziročního poklesu kapitálových příjmů je dlouhodobý, projevuje se od roku 2009.

Celkový objem přijatých transferů činil 177,1 mld. Kč, proti předchozímu roku to znamená zvýšení o 18,4 mld. Kč (plnění rozpočtu 87,3 %). Neinvestiční transfery dosáhly 127,5 mld. Kč a meziročně vzrostly o 7,2 mld. Kč. Vyšší nárůst byl vykázán v části investičních transferů, jejichž objem dosáhl 49,6 mld. Kč, což bylo o 11,2 mld. Kč více.

Tabulka č. 9: Bilance příjmů a výdajů územ. rozpočtů k 31.12.2015 po konsolidaci¹ (v mil. Kč)

	Územní rozpočty celkem				Stupně územních rozpočtů skutečnost k 31.12.2015		
	skutečnost k 31.12.2014	rozpočet 2015 po všech změnách	skutečnost k 31.12.2015	% plnění rozpočtu	obce a DSO	kraje	RRRS
Příjmy celkem	422 234,6	464 648,6	446 025,2	96,0	287 692,3	160 763,5	21 961,1
z toho:							
Daňové příjmy	219 391,0	220 424,4	226 300,6	102,7	175 393,7	50 906,9	.
Nedaňové příjmy	37 499,7	34 112,8	36 794,3	107,9	31 640,4	4 969,8	657,4
Kapitálové příjmy	6 666,2	7 215,3	5 786,0	80,2	5 477,3	307,5	1,2
Přijaté transfery	158 695,1	202 896,1	177 097,3	87,3	75 171,2	104 579,3	21 302,5
Výdaje celkem	410 901,4	462 029,4	425 292,0	92,0	266 202,4	161 159,2	22 381,0
z toho:							
Běžné výdaje	301 784,3	316 667,4	312 100,6	98,6	180 998,8	133 860,0	1 671,8
Kapitálové výdaje	109 117,1	145 362,0	113 191,4	77,9	85 203,6	27 299,2	20 709,2
Saldo příjmů a výdajů	11 333,2	2 619,2	20 733,2	.	21 489,9	-395,7	-419,9

Struktura hlavních zdrojů financování jednotlivých částí územních rozpočtů zůstává dlouhodobě stabilní. Hlavním zdrojem financování krajů jsou transfery ze státního rozpočtu, ze státních fondů a z rozpočtů regionálních rad, v loňském roce tvořily přijaté transfery (včetně převodů z vlastních fondů) 65,0 % celkových příjmů krajských rozpočtů. U obcí jsou hlavním zdrojem financování daňové příjmy, které se na celkových příjmech podílely ve výši 62,8 %, podíl přijatých transferů činil 24,4 %. Financování činnosti DSO je zajišťováno především transfery z různých úrovní veřejných rozpočtů, v loňském roce činily 86,1 % jejich celkových příjmů. Příjmovou stranu rozpočtů regionálních rad tvoří především transfery ze státního rozpočtu určené na předfinancování výdajů u projektů realizovaných v rámci regionálních operačních programů a v malé míře také transfery z rozpočtů příslušných krajů.

Pokud jde o strukturu transferů poskytovaných územním rozpočtům z jednotlivých kapitol státního rozpočtu, zůstává dlouhodobě nejvýznamnější kapitola Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ze které jsou poskytovány dotace na přímé náklady na vzdělávání pro školy a školská zařízení zřizovaná kraji, obcemi a soukromými zřizovateli. Neinvestiční transfery z této kapitoly tvořily zhruba tři čtvrtiny (75,6 %) z celkového objemu neinvestičních transferů, které byly územním rozpočtům převedeny ze státního rozpočtu. Dalším významným zdrojem neinvestičních transferů jsou prostředky kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí. Pokud jde o investiční transfery ze státního rozpočtu určené územním rozpočtům, jsou největší objemy prostředků převáděny z kapitoly Ministerstva životního prostředí a z kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj.

Celkové výdaje územních rozpočtů činily **425,3 mld. Kč**, proti předchozímu roku to bylo o 14,4 mld. Kč více (plnění rozpočtu 92,0 %). Na růstu se podílely především běžné výdaje, které byly vyšší o 10,3 mld. Kč, kapitálové výdaje vzrostly o 4,1 mld. Kč. Meziroční nárůst výdajů byl v absolutním vyjádření přibližně poloviční ve srovnání s růstem vykázaným mezi

¹ Z důvodu konsolidace, jejímž smyslem je očistit údaje o rozpočtu nebo skutečnosti peněžních operací o interní přesuny peněžních prostředků uvnitř jednotky nebo mezi jednotkami na úrovni sumářů, za které se operace sledují, je součet na úrovni republiky odlišný od součtu jednotlivých úrovní, tj. obcí a DSO, krajů a regionálních rad. Příjmové, výdajové a finanční operace, které jsou předmětem konsolidace spolu s uvedením úrovně, na které se konsolidace provádí, stanovuje vyhláška č. 5/2014 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků, rozpočtů dobrovolných svazků obcí a rozpočtů regionálních rad regionů soudržnosti.

roky 2014 a 2013, kdy se celkové výdaje zvýšily o 31,5 mld. Kč, přičemž rozhodující část představoval nárůst kapitálových výdajů (o 22,8 mld. Kč).

Hospodaření územních rozpočtů celkem skončilo s **přebytkem 20,7 mld. Kč**, což představuje dosud nejvyšší vykázané kladné saldo hospodaření. Přebytek však byl tvořen výhradně výsledky obcí, které hospodařily s přebytkem 21,8 mld. Kč, přičemž z více než jedné poloviny se na něm podílel přebytek vykázaný hl. m. Prahou (12,4 mld. Kč). Naopak ostatní rozpočty ukončily hospodaření s mírnými schodky: kraje (0,4 mld. Kč), DSO (0,3 mld. Kč) a regionální rady (0,4 mld. Kč).

Stav finančních prostředků na bankovních účtech² rozpočtového hospodaření krajů, obcí a DSO (bez příspěvkových organizací) dosáhl ke konci sledovaného roku 115,0 mld. Kč, což bylo o 7,1 mld. Kč více nežli v roce předchozím.

Zvýšení stavu finančních prostředků na bankovních účtech bylo vykázáno pouze na úrovni obecních rozpočtů, kde došlo k nárůstu o 8,1 mld. Kč. Na úrovni krajů a DSO bylo naopak vykázáno mírné snížení stavu finančních prostředků (krajské rozpočty o 0,9 mld. Kč, a rozpočty DSO o 0,1 mld. Kč), což do značné míry souvisí s výsledky jejich hospodaření a znamená, že část schodku byla kryta z vlastních zdrojů ušetřených v minulých letech.

Tabulka č. 10: Stavy finančních prostředků na bankovních účtech rozpočtů ÚSC a DSO bez příspěvkových organizací ke dni 31.12. (v mld. Kč)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ÚSC celkem	34,7	41,0	46,2	57,6	61,9	71,6	89,0	67,8	70,6	71,4	83,8	97,8	107,9	115,0
z toho:														
kraje	1,9	3,4	4,3	6,0	7,5	11,2	13,9	11,2	12,3	14,3	12,4	14,6	17,4	16,5
obce a DSO	32,8	37,6	41,9	51,6	54,4	60,4	75,1	56,6	58,3	57,1	71,4	83,2	90,5	98,5

Z dlouhodobějšího hlediska lze konstatovat, že stav finančních prostředků na bankovních účtech rozpočtů územně samosprávných celků a DSO celkem vykazuje nadále rostoucí trend (s výjimkou roku 2009, kdy výrazný meziroční propad daňových příjmů rozpočtů územních samosprávných celků vedl k potřebě čerpat finanční prostředky ušetřené v minulých letech).

2. Příjmy a výdaje krajů

Celkové příjmy krajů činily 160,8 mld. Kč, proti předchozímu roku vzrostly o 14,3 mld. Kč (plnění předpokladů rozpočtu 103,6 %).

Vlastní příjmy krajů, tvořené daňovými, nedaňovými a kapitálovými příjmy, dosáhly celkem 56,2 mld. Kč, meziročně byly vyšší o 1,9 mld. Kč. Nárůst byl vykázan v části daňových příjmů a nedaňových příjmů, kapitálové příjmy naopak mírně klesly.

Objem transferů, které jsou rozhodujícím zdrojem financování rozpočtů krajů, dosáhl 104,6 mld. Kč, což představuje nárůst o 12,4 mld. Kč (zhruba polovina tohoto nárůstu souvisí s převodem kompetencí v oblasti financování sociálních služeb ze státu na kraje).

Daňové příjmy krajů dosáhly celkem 50,9 mld. Kč a meziročně byly vyšší o 1,6 mld. Kč (plnění předpokladů rozpočtu 103,5 %). Dosažený nárůst současně znamenal, že došlo k vyrovnání propadu daňových příjmů z roku 2009 a poprvé po šesti letech byla překonána úroveň daňových příjmů krajů dosažená v roce 2008, kdy činily 49,8 mld. Kč (v roce 2009 dosáhly daňové příjmy 43,8 mld. Kč a tento pokles byl v následujících letech jen pozvolna vyrovnáván).

² Termínované vklady krátkodobé a dlouhodobé, základní běžný účet ÚSC, běžné účty fondů ÚSC.

Tabulka č. 11: Bilance příjmů a výdajů krajů (v mil. Kč)

Ukazatel	skutečnost k 31.12.2014	rozpočet 2015		skutečnost k 31.12.2015	% plnění rozp.	Index 2015/ 2014
		schválený	po všech změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	49 303,6	49 200,0	49 200,0	50 906,9	103,5	103,3
z toho:						
Daně z příjmů fyzických osob	12 330,9	13 000,0	13 000,0	12 864,8	99,0	104,3
Daně z příjmů právnických osob	12 323,7	11 700,0	11 700,0	12 968,1	110,8	105,2
Daň z přidané hodnoty	24 619,5	24 500,0	24 500,0	25 051,2	102,2	101,8
Daně a poplatky z vybr. činností	29,5			22,8		77,3
II. Nedaňové příjmy	4 623,9	4 200,0	4 200,0	4 969,8	118,3	107,5
III. Kapitálové příjmy	367,3	380,0	380,0	307,5	80,9	83,7
Vlastní příjmy	54 294,8	53 780,0	53 780,0	56 184,2	104,5	103,5
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	92 162,1	85 906,1	101 464,0	104 579,3	103,1	113,5
Příjmy celkem (po konsolidaci)	146 456,9	139 686,1	155 244,0	160 763,5	103,6	109,8
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	125 398,4	126 185,2	137 498,4	133 860,0	97,4	106,7
II. Kapitálové výdaje	18 489,5	15 034,8	19 279,5	27 299,2	141,6	147,6
Výdaje celkem (po konsolidaci)	143 887,9	141 220,0	156 777,9	161 159,2	102,8	112,0
Saldo příjmů a výdajů (po konsol.)	2 569,0	- 1 533,9	-1 533,9	- 395,7	.	.

Daňové příjmy krajů jsou tvořeny téměř ze 100 % podíly na celostátně vybíraných daních, které jsou definovány v zákoně č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Pro rok 2015 nebyly přijaty žádné změny v rozpočtovém určení daní, daňové příjmy krajů se odvíjely od celostátního inkasa sdílených daní.

Podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní tvořily daňové příjmy jednotlivých krajů:

- daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušný kraj
- podíl na 7,86 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- podíl na 8,65 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků,
- podíl na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- podíl na 8,92 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti,
- podíl na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob.

Celkový výnos **daně z příjmů fyzických osob** činil 12,9 mld. Kč, proti předchozímu roku byl vyšší o 0,5 mld. Kč (plnění rozpočtu 99,0 %). Nárůst byl vykázán ve všech třech částech daně. Výnos daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků dosáhl 11,3 mld. Kč (zvýšení o 0,4 mld. Kč), výnos daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů byl zaúčtován ve výši 1,4 mld. Kč (zvýšení o 0,1 mld. Kč), a rovněž v případě daně ze samostatné výdělečné činnosti byl, na rozdíl od předchozích let, vykázán meziroční nárůst o 0,1 mld. Kč (pro informaci: v roce 2008 dosáhl výnos této daně 0,9 mld. Kč a v následujících letech byl vždy vykazován meziroční pokles).

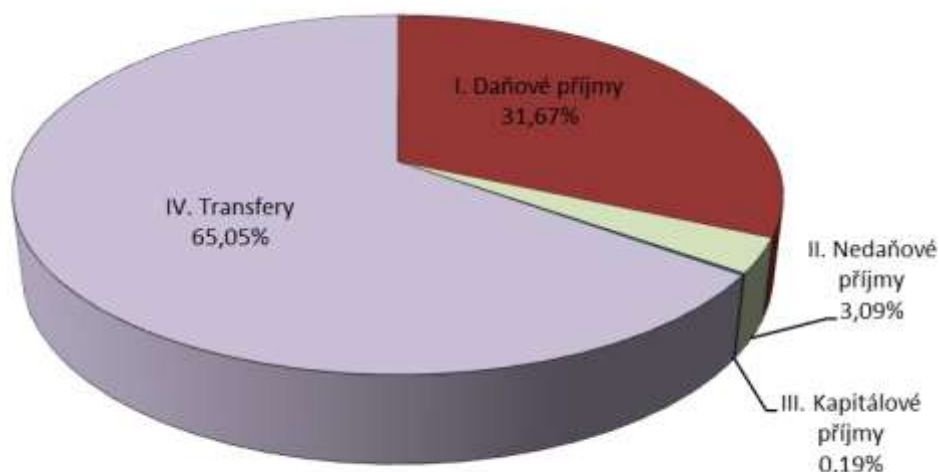
Daň z příjmů právnických osob byla zaúčtována ve výši 13,0 mld. Kč, proti předchozímu roku výnos daně vzrostl o 0,6 mld. Kč (plnění předpokladů rozpočtu 110,8 %).

Výnos **daně z přidané hodnoty**, která tvoří nejvýznamnější součást sdílených daňových příjmů krajů, dosáhl 25,1 mld. Kč, což znamená meziroční nárůst o 0,4 mld. Kč. V důsledku příznivého vývoje celostátního inkasa DPH především v posledních měsících roku byl příjem do rozpočtů krajů ve srovnání s předpoklady rozpočtu o 0,6 mld. Kč vyšší (plnění 102,2 %).

Daně a poplatky z vybraných činností a služeb tvoří vždy jen velmi malou část celkových daňových příjmů krajů (v řádu milionů Kč). Objem těchto příjmů dosáhl 22,8 mil. Kč, v roce předcházejícím to bylo 29,5 mil. Kč (rozhodující část představují správní poplatky).

Graf č. 1: Příjmy krajů podle druhového členění rozpočt. skladby za rok 2015 (po konsolidaci)

Nedaňové příjmy krajů dosáhly v souhrnu **5,0 mld. Kč**, ve srovnání s předchozím rokem byly vyšší o 0,4 mld. Kč (plnění rozpočtu 118,3 %). Odvody příspěvkových organizací, které představují nejvýznamnější část nedaňových příjmů, dosáhly stejně jako v předchozím roce 1,4 mld. Kč. K nárůstu příjmů došlo na položkách: splátky půjčených prostředků od zřízených organizací (o 0,5 mld. Kč) a ostatní vratky přijatých transferů (o 0,1 mld. Kč), naproti tomu pokles byl vykázán na položce splátky půjček od podnikatelských nefinančních subjektů (o 0,2 mld. Kč) a příjmy z poskytování služeb a výrobků (o 0,2 mld. Kč).

Kapitálové příjmy krajů činily **0,3 mld. Kč**, proti předchozímu roku byly nižší o 0,1 mld. Kč (plnění rozpočtu 80,9 %). Tento zdroj příjmů zůstává v posledních čtyřech letech poměrně stabilní, pohybuje se v intervalu 0,3 - 0,4 mld. Kč.

Transfery představují objemově nejvýznamnější zdroj financování krajských rozpočtů. Poskytovány jsou ze státního rozpočtu, ze státních fondů a z rozpočtů regionálních rad. Do konsolidovaných přijatých transferů patří podle rozpočtové skladby také některé převody z vlastních fondů. Ve sledovaném období přijaly kraje do svých rozpočtů transfery v celkové výši **104,6 mld. Kč**, což představuje meziroční nárůst o 12,4 mld. Kč (plnění rozpočtu 103,1 %).

Objem neinvestičních transferů dosáhl 91,0 mld. Kč, proti předchozímu roku to bylo o 7,1 mld. Kč více, převážná část nárůstu přitom souvisí s již zmíněnou změnou kompetencí v oblasti poskytování sociálních služeb. Objem investičních transferů činil 13,5 mld. Kč, což znamená zvýšení o 5,4 mld. Kč. Z pohledu minulých let se jednalo o dosud nejvyšší meziroční nárůst objemu přijatých investičních transferů a samozřejmě i jejich dosud nejvyšší vykázáný objem (v roce 2014, kdy po delším období stagnace investičních transferů došlo k určitému obratu, činil meziroční nárůst 2,6 mld. Kč).

Ze státního rozpočtu jsou krajům poskytovány transfery z kapitoly VPS, které zahrnují příspěvek na výkon státní správy v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům krajů a tzv. ostatní dotace z kapitoly VPS. Transfery z kapitoly VPS činí zhruba 1,3 % z celkového objemu transferů ze státního rozpočtu, rozhodující část je poskytována z ostatních kapitol státního rozpočtu.

Příspěvek na výkon státní správy v přenesené působnosti poskytovaný v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům krajů (příloha č. 5 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2015) byl stanoven ve výši 1,0 mld. Kč. Pro rok 2015 nebyl objem příspěvku valorizován, stejně jako v předchozích letech. Prostředky na výkon státní správy jsou krajům zasílány postupně v průběhu roku (měsíčně).

Ostatní dotace poskytované krajům z kapitoly VPS byly v rozpočtu na rok 2015 stanoveny v celkové výši 0,45 mld. Kč. Neinvestiční prostředky ve výši 0,25 mld. Kč byly zahrnuty v ukazateli „Další prostředky pro územní samosprávné celky“, a byly určeny na tituly, které v etapě přípravy návrhu rozpočtu nelze rozpočtovat u konkrétních příjemců (prostředky na výdaje stanovené zvláštními zákony nebo dalšími právními předpisy, prostředky pro řešení aktuálních problémů územních samosprávných celků). Investiční prostředky ve výši 0,2 mld. Kč byly zahrnuty v ukazateli „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem“ s určením na majetkové vypořádání pozemků pod stavbami silnic II. a III. tříd (usnesení vlády č. 417/2012).

Čerpání těchto dotací bylo v průběhu loňského roku podstatně nižší. V rámci ostatních neinvestičních dotací z kapitoly VPS bylo krajům převedeno celkem 64,0 mil. Kč; jednalo zejména o dotace určené na náhrady škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy (23,5 mil. Kč), dotace na úhradu nákladů spojených s preventivními opatřeními zabráňujícími vzniku a šíření onemocnění tuberkulózou (23,2 mil. Kč) a dotace na řešení krizových situací (6,1 mil. Kč). Investiční dotace poskytnuté krajům z kapitoly VPS činily 37,8 mil. Kč, tyto prostředky byly určeny na majetkové vypořádání pozemků pod stavbami silnic II. a III. tříd.

Nejvýznamnější zdroj příjmů krajů představují transfery a půjčky poskytované přímo z rozpočtu jednotlivých kapitol státního rozpočtu a ze státních fondů. Ve sledovaném roce přijaly kraje z rozpočtů resortů (bez kapitol VPS, OSFA a prostředků z Národního fondu) finanční prostředky ve výši 91,2 mld. Kč, což představuje zvýšení proti předchozímu roku o 7,0 mld. Kč. K vyššímu nárůstu došlo v části neinvestičních transferů (o 6,7 mld. Kč), a to především v souvislosti se změnou zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Objem přijatých investičních transferů vzrostl o 0,3 mld. Kč, zde se promítla zejména realizace projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU. Ze státních fondů přijaly kraje 1,2 mld. Kč, což bylo zhruba o polovinu více nežli v předchozím roce.

Největší objem transferů ve sledovaném roce přijaly kraje z kapitoly **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy**. Finanční prostředky činily 77,5 mld. Kč, tj. o 0,6 mld. Kč více oproti srovnatelnému období předchozího roku. Převážnou část dotací pokrývaly neinvestiční výdaje určené především na přímé náklady na vzdělávání (platy, výdaje na učební pomůcky a školní potřeby, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků, služby apod.). Prostředky byly dále použity na zvýšení platů pracovníků regionálního školství, v rámci programů zaměřených na rozvoj a zkvalitnění vzdělávání, do oblasti odborného a dalšího vzdělávání, na podporu asistentů pedagogů pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním apod.

Z kapitoly **Ministerstva práce a sociálních věcí** obdržely kraje finanční prostředky ve výši 8,9 mld. Kč (v předchozím roce to bylo 3,1 mld. Kč). Rozhodující část tvořily neinvestiční nedávkové transfery poskytované podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, jejichž výše dosáhla 7,7 mld. Kč, což bylo meziročně o 6,3 mld. Kč více (kraj rozděluje prostředky

na podporu poskytování sociálních služeb všem poskytovatelům, kteří jsou zapsáni v registru poskytovatelů sociálních služeb podle ustanovení § 85 odst. 1 zákona o sociálních službách, tzn. organizacím zřízeným krajem či obcemi a dalším právnickým a fyzickým osobám - např. obecně prospěšným společnostem, občanským spolkům, zařízením provozovaným církvemi a náboženskými společnostmi). Další prostředky byly uvolněny v rámci operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, který je zaměřen na snížení nezaměstnanosti a zlepšení struktury pracovních míst, a dále také na státní příspěvek zřizovatelům zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Tabulka č. 12: Přehled o transferech a půjčkách přijatých krajskými úřady ze státního rozpočtu a ze státních fondů v roce 2015 (v mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční	Investiční	Půjčky
Úřad vlády ČR	5,0	5,0		
Ministerstvo zahraničních věcí	0,9	0,9		
Ministerstvo obrany	2,6	2,6		
Ministerstvo práce a sociálních věcí	8 902,0	8 526,5	375,5	
Ministerstvo vnitra	101,4	71,4	30,0	
Ministerstvo životního prostředí	872,0	89,3	782,7	
Ministerstvo pro místní rozvoj	794,6	39,7	754,9	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	210,3	0,5	208,5	1,3
Ministerstvo dopravy	2 559,7	2 559,7		
Ministerstvo zemědělství	25,7	3,6	22,1	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	77 524,4	77 512,0	12,4	
Ministerstvo kultury	27,3	24,6	2,7	
Ministerstvo zdravotnictví	220,2	74,0	146,2	
Národní fond	211,1	201,5	9,6	
VPS - transfery v rámci souhrn. dotačního vztahu	1 040,9	1 040,9		
VPS - ostatní transfery	101,7	63,9	37,8	
Státní fond životního prostředí	49,4	4,6	44,8	
Státní fond dopravní infrastruktury	1 141,8	335,0	806,8	
C e l k e m	93 791,0	90 555,7	3 234,0	1,3

Z rozpočtu kapitoly **Ministerstva dopravy** získaly kraje finanční prostředky v celkovém objemu 2,6 mld. Kč, tj. mírné zvýšení oproti předchozímu roku. V rámci neinvestičních transferů směřovaly prostředky na příspěvek na ztrátu dopravce z provozu veřejné osobní drážní dopravy.

Transfery z kapitoly **Ministerstva životního prostředí** ve výši 0,9 mld. Kč směřovaly do programů na podporu udržitelného využívání zdrojů energie, zlepšování stavu přírody a krajiny, na podporu zkvalitnění nakládání s odpady apod.

Z kapitoly **Ministerstva pro místní rozvoj** přijaly kraje transfery ve výši 0,8 mld. Kč (0,4 mld. Kč v roce 2014), z toho převážná část směřovala do investiční oblasti. Finanční prostředky byly použity především v rámci Integrovaného operačního programu se zaměřením na zkvalitnění služeb veřejné správy prostřednictvím vyššího využití informačních a komunikačních technologií v krajích (ICT). Další prostředky podpořily obnovu krajského a obecního majetku postiženého povodní v minulých letech.

Kraje obdržely ve sledovaném období z kapitoly **Ministerstva průmyslu a obchodu** transfery ve výši 0,2 mld. Kč především na podporu pořízení nemovitostí pro podnikání.

Z kapitoly **Ministerstva vnitra** přijaly kraje prostředky ve výši 0,1 mld. Kč, které byly uvolněny v rámci neinvestičních transferů do oblastí požární ochrany.

Ze **Státního fondu dopravní infrastruktury** (dále jen „SFDI“) přijaly kraje celkem 1,1 mld. Kč. Další prostředky ze SFDI však byly krajům poskytnuty také prostřednictvím jejich příspěvkových organizací.

O finanční pomoci krajům na opravy silnic II. a III. tříd rozhodlo Ministerstvo dopravy počátkem roku 2015. Na tyto účely bylo ze SFDI uvolněno celkem 4,4 mld. Kč. Částka byla rozdělena mezi jednotlivé kraje na základě procentuálního podílu délky předmětné silniční sítě připadající na příslušný kraj. V návaznosti na rozhodnutí krajů pak byly tyto prostředky poskytnuty jimi zřízeným organizacím správy a údržby silnic, a to buď přímo, nebo prostřednictvím rozpočtů krajů. Převod prostředků přímo organizacím správy a údržby silnic zvolilo 8 krajů a takto bylo poskytnuto celkem 3,5 mld. Kč (tyto finanční prostředky se nepromítají ve finančních výkazech krajů). Převod prostřednictvím rozpočtů krajů si zvolilo 5 krajů, kterým bylo poskytnuto celkem 0,9 mld. Kč (tyto finanční prostředky jsou zachyceny ve finančních výkazech krajů jako přijaté transfery).

Z rozpočtů regionálních rad přijaly kraje transfery v celkovém objemu 10,3 mld. Kč, což bylo o 4,8 mld. Kč více nežli v předchozím roce (jednalo se téměř výhradně o transfery investičního charakteru). Nárůst souvisí s dokončením a zejména profinancováním velkého objemu projektů realizovaných v rámci regionálních operačních programů.

Celkové výdaje krajů dosáhly **161,2 mld. Kč** (plnění rozpočtu 102,8 %), což představuje meziroční nárůst o 17,3 mld. Kč, výraznější zvýšení bylo přitom vykázáno v části kapitálových výdajů. Relativně vysoký nárůst celkových výdajů současně znamenal, že po pěti letech byla překročena úroveň výdajů krajů dosažená v roce 2009. V tomto roce byly vykázány celkové výdaje ve výši 144,6 mld. Kč, v následujících letech 2010 – 2014 vždy zaostávaly za touto úrovní, jejich průměrná výše se pohybovala v rozmezí 137,9 mld. Kč – 143,9 mld. Kč).

Běžné výdaje krajů činily **133,9 mld. Kč**, což proti předchozímu roku znamená zvýšení o 8,5 mld. Kč (plnění rozpočtu 97,4 %). Nárůst výdajů se promítl především v části transferů poskytovaných z rozpočtů krajů a do značné míry souvisel se změnou kompetencí v oblasti financování sociálních služeb.

Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím, které tvoří objemově nejvýznamnější položku výdajů krajů, činily 98,7 mld. Kč, tj. meziročně o 4,7 mld. Kč více (jedná se především o příspěvkové organizace v oblasti školství, sociální péče, kultury a zdravotnictví). Příspěvky a transfery organizacím, kterých jsou kraje zřizovateli, činily 49,8 mld. Kč a cizím příspěvkovým organizacím bylo poskytnuto 48,9 mld. Kč.

Výrazné zvýšení bylo dále vykázáno v části neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím, které dosáhly 5,1 mld. Kč, tj. o 2,8 mld. Kč více nežli v předchozím roce. Nárůst se týkal téměř výhradně organizací působících v oblasti sociálních služeb (v roce 2015 činil objem transferů těmito organizacím 3,3 mld. Kč, v roce předchozím to bylo 0,4 mld. Kč).

Objem transferů určených podnikatelským subjektům činil 3,8 mld. Kč a meziročně byl o 0,1 mld. Kč nižší.

Kraje ze svých rozpočtů poskytovaly neinvestiční transfery také přímo ostatním rozpočtům územní úrovně. Jejich celková výše činila 2,8 mld. Kč, což bylo meziročně o 1,6 mld. Kč více. Jedná se především o transfery obcím a DSO, které činily 2,7 mld. Kč (například o dotace v rámci programu obnovy venkova, na podporu aktivit v oblasti životního prostředí, podporu prevence sociálně patologických jevů, podporu v oblasti kultury, sportu a tělovýchovy, na obnovu kulturních památek, podporu v sociální oblasti a zdravotnictví, příspěvky Sborům dobrovolných hasičů apod.) Transfery regionálním radám činily stejně jako v předchozím roce 0,1 mld. Kč.

Tabulka č. 13: Výdaje krajů v letech 2013–2015 po konsolidaci (v mil. Kč)

	2013 skutečnost	2014 skutečnost	2015 skutečnost	Index	
				2014/ 2013	2015/ 2014
I. Běžné výdaje	123 602,9	125 398,4	133 860,0	101,5	106,7
z toho					
Platy a ostatní platby za provedenou práci	2 575,1	2 663,2	2 756,0	103,4	103,5
Nákup materiálu	351,8	340,1	540,9	96,7	159,0
Nákup vody, paliv a energie	475,8	273,8	121,7	57,5	44,4
Nákup služeb	3 107,0	2 907,9	2 645,6	93,6	91,0
Ostatní nákupy	1 164,7	1 184,6	1 685,7	101,7	142,3
Výdaje na dopravní obslužnost	13 336,4	13 653,0	12 664,9	102,4	92,8
Neinvestiční transfery podnik. subjektům	4 008,1	3 933,4	3 840,6	98,1	97,6
Neinvestiční transfery nezisk. a podob. org.	2 174,5	2 265,8	5 110,2	104,2	225,5
Neinvestiční transfery přísp. a podob. org.	91 227,4	94 065,0	98 759,7	103,1	105,0
z toho: zřízeným příspěvk. organizacím	46 171,4	47 236,1	49 774,2	102,3	105,3
cizím příspěvkovým organizacím	44 807,7	46 595,8	48 866,4	104,0	104,9
II. Kapitálové výdaje	15 277,8	18 489,5	27 299,2	121,0	147,6
z toho:					
Investiční nákupy a související výdaje	8 532,9	10 067,1	16 507,2	118,0	164,0
Investiční transfery podnikatel. subjektům	621,0	584,8	482,2	94,2	82,5
Investiční transfery nezisk. a podobným org.	69,9	84,9	146,7	121,5	172,8
Investiční transfery příspěvk. organizacím	3 770,6	5 100,4	6 845,8	135,3	134,2
Výdaje celkem	138 880,7	143 887,9	161 159,2	103,6	112,0

Výdaje krajů na dopravní obslužnost činily 12,7 mld. Kč a proti loňskému roku klesly o 1,0 mld. Kč. Tyto výdaje představují úhradu prokazatelné ztráty provozovatelům hromadné dopravy v důsledku plnění veřejné služby (zajištění dopravní obslužnosti) podle zákona o silniční dopravě (č. 111/1994 Sb.) a zákona o drahách (č. 266/1994 Sb.).

Ve výdajích krajů, které mají úzkou souvislost se zajišťováním jejich běžného provozu, došlo proti předchozímu roku ke zvýšení na položkách: platy a ostatní platby za provedenou práci (o 0,1 mld. Kč), nákup materiálu (o 0,2 mld. Kč) a zejména výdaje na ostatní nákupy (o 0,5 mld. Kč). Naproti tomu se snížily výdaje na nákup služeb (o 0,3 mld. Kč) a výdaje na nákup vody, paliv a energie (o 0,1 mld. Kč). V obou těchto skupinách se projevuje trend poklesu výdajů dlouhodoběji, zejména v případě výdajů na nákup služeb, které se snížily z 3,5 mld. Kč v roce 2011 na 2,6 mld. Kč v loňském roce, tj. o 0,9 mld. Kč. Výdaje na nákup vody, paliv a energií klesly z 0,5 mld. Kč v roce 2013 na 0,1 mld. Kč v roce 2015 (pokles zejména ve výdajích na plyn a elektrickou energii).

Kapitálové výdaje dosáhly **27,3 mld. Kč**, meziročně byly vyšší o 8,8 mld. Kč (plnění rozpočtu 141,6 %). V dosavadní historii krajů se jedná o nejvyšší objem kapitálových výdajů a současně i o jejich nejvyšší meziroční nárůst (dosud nejvyšší byly v roce 2009, kdy dosáhly 23,7 mld. Kč, v následujících pěti letech se pohybovaly se v rozmezí 15,3 - 20,0 mld. Kč). Investiční činnost krajů do značné míry podpořilo dočerpávání prostředků z fondů EU.

V objemově nejvýznamnější skupině kapitálových výdajů, kterou jsou investiční nákupy a související výdaje, vynaložily kraje 16,5 mld. Kč, což bylo o 6,4 mld. Kč více nežli v předchozím roce. Investiční transfery poskytované příspěvkovým a podobným organizacím činily 6,8 mld. Kč (nárůst o 1,7 mld. Kč). Kraje vynaložily rovněž více prostředků na nákup akcií a majetkových podílů, výdaje činily 0,6 mld. Kč (o 0,1 mld. Kč více). Naopak pokles byl vykázán v části transferů určených podnikatelským subjektům, činily 0,5 mld. Kč (o 0,1 mld. Kč méně).

Objem investičních transferů, které kraje poskytly přímo do rozpočtů obcí a DSO, dosáhl 1,3 mld. Kč (meziročně o 0,2 mld. Kč více). Tyto prostředky směřovaly především na podporu rozvoje obcí, na výstavbu a obnovu dopravní infrastruktury, na výstavbu a obnovu vodohospodářské infrastruktury a na protipovodňová opatření, na ochranu životního prostředí a ochranu lesů, dále na rozvoj aktivit volného času a sportu, na podporu cestovního ruchu, na řešení havarijních stavů po povodních a živelných pohromách apod.

Z hlediska odvětvového členění kapitálových výdajů vynakládají kraje dlouhodobě největší objemy prostředků do oblasti dopravy, v loňském roce to bylo 12,8 mld. Kč. Dalšími významnými odvětvími jsou vzdělávání a školské služby (3,7 mld. Kč), zdravotnictví (3,8 mld. Kč), sociální služby a společné činnosti v sociálním zabezpečení (1,9 mld. Kč). Loňský vysoký nárůst kapitálových výdajů byl směřován právě do těchto odvětví, meziroční nárůst činil v odvětvích: dopravy 5,0 mld. Kč, zdravotnictví 1,0 mld. Kč, vzdělávání a školských služeb 0,4 mld. Kč a sociálních služeb 0,6 mld. Kč. Za významnější změnu lze považovat nárůst výdajů do odvětví požární ochrana a integrovaný záchranný systém, zatímco v předchozích pěti letech se výdaje pohybovaly v rozmezí 0,1 – 0,2 mld. Kč, v loňském roce dosáhly 1,2 mld. Kč, což znamená více než pětinašobný nárůst.

Hospodaření krajů skončilo se schodkem ve výši 0,4 mld. Kč, výsledek byl příznivější, než předpokládal státní rozpočet, ve kterém byl pro hospodaření krajů predikován schodek 1,5 mld. Kč. Z hlediska výsledků jednotlivých krajů převažovalo přebytkové hospodaření, neboť kladné saldo vykázalo celkem 9 krajů. Se schodkem hospodařily 4 kraje, přičemž ve dvou případech byl schodek velmi nízký (v řádu desítek milionů). S většími schodky ukončily své hospodaření dva kraje: Jihomoravský (-0,6 mld. Kč) a Moravskoslezský (-1,7 mld. Kč). V případě Jihomoravského kraje byl schodek kryt zapojením volných finančních zdrojů z minulých let. V případě Moravskoslezského kraje se na krytí schodku zhruba z jedné čtvrtiny podílely prostředky z minulých let a z větší části pak čerpání úvěrů.

Příspěvkové organizace zřizované kraji

Ke konci roku 2015 vykonávalo činnost celkem 1 917 příspěvkových organizací, jejichž zřizovatelem byly kraje. Počet příspěvkových organizací se meziročně snížil o 18 organizací. Trend meziročního poklesu počtu příspěvkových organizací je dlouhodobější, proti roku 2008, kdy bylo evidováno celkem 2 241 příspěvkových organizací zřízených kraji, je nyní jejich počet o 324 organizací nižší.

Z celkového počtu příspěvkových organizací jich 1 868 (tj. zhruba 97,4 %) vykázalo účetní zisk nebo vyrovnané hospodaření.

Příspěvkové organizace jsou zřizovány pro činnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu. Tyto organizace hospodaří s finančními prostředky získanými vlastní činností a s prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele, dále s prostředky svých fondů, s peněžitými dary od fyzických a právnických osob, včetně prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu a ze zahraničí.

Z hlediska odvětvové struktury převažují organizace působící v oblasti vzdělávání, tvoří 66,4 % z celkového počtu příspěvkových organizací zřizovaných kraji (gymnázia, střední odborné školy, střední odborná učiliště, speciální střední školy, konzervatoře a sportovní školy, speciální předškolní zařízení a speciální základní školy, základní umělecké školy, zařízení výchovného poradenství, ostatní zařízení související s výchovou mládeže a domovy mládeže). Významným odvětvím je dále oblast sociálních věcí, kde působilo 21,9 % z celkového počtu příspěvkových organizací (domovy pro seniory, ústavy péče pro mládež, sociální poradenství, ostatní sociální péče a pomoc rodině). V oblasti kulturních služeb provozovalo činnost zhruba 6,0 % organizací (divadelní, hudební a knihovnická činnost,

muzea, galerie) a v odvětví zdravotnictví 3,5 % organizací (nemocnice, odborné léčebné ústavy, lázeňské léčebny, zdravotnická záchranná služba).

3. Příjmy a výdaje obcí a DSO

Celkové příjmy obcí a DSO (dále jen „obcí“) dosáhly 287,7 mld. Kč, jejich objem byl proti loňskému roku vyšší o 8,6 mld. Kč, plnění předpokladů rozpočtu činilo 99,0 %.

Objem vlastních příjmů obcí dosáhl 212,5 mld. Kč, meziročně vzrostl o 2,8 mld. Kč (plnění rozpočtu 102,0 %). V rámci vlastních příjmů byl vykázán růst pouze u daňových příjmů (o 5,3 mld. Kč), nedaňové příjmy byly nižší o 1,7 mld. Kč a kapitálové příjmy o 0,8 mld. Kč.

Objem transferů přijatých do rozpočtů obcí činil 75,2 mld. Kč, což znamenalo nárůst o 5,7 mld. Kč. Vyšší růst transferů ve srovnání s růstem vlastních příjmů znamenal zvýšení podílu transferů na celkových příjmech obcí o 1,2 procentního bodu (z 24,9 % v roce 2014 na 26,1 %).

Daňové příjmy, které tvoří nejvýznamnější zdroj rozpočtových příjmů obcí, dosáhly 175,4 mld. Kč. Ve srovnání s předchozím rokem se jejich objem zvýšil o 5,3 mld. Kč (plnění předpokladů rozpočtu 102,4 %).

Daňové příjmy představují zhruba 60,0 % příjmů obcí, proto v prvních měsících roku, kdy byl vykazován meziroční pokles daňových příjmů, a nebyla naplňována očekávání obcí na příjmové straně jejich rozpočtů, musely některé obce své výdaje operativně přizpůsobovat pomalejšímu náběhu daňových příjmů. Vývoj se však postupně zlepšoval, takže zatímco ke konci 1. čtvrtletí zaostávaly daňové příjmy za výší příjmů v 1. čtvrtletí předchozího roku o 5,7 mld. Kč a ke konci 1. pololetí ještě o 1,1 mld. Kč, v září, tj. ke konci 3. čtvrtletí již daňové příjmy převýšily úroveň dosaženou ve stejném období předchozího roku o 1,5 mld. Kč. V posledním čtvrtletí roku daňové příjmy rychle rostly, takže obce za celý rok inkasovaly zhruba o 3,1 % větší objem daňových příjmů než v roce předchozím.

Podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní tvoří daňové příjmy rozpočtů obcí:

- a) výnos daně z nemovitostí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází,
- b) podíl na 20,83 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- c) podíl na 22,87 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků,
- d) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- e) podíl na 23,58 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti
- f) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob
- g) 30 % z výnosu daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti, které mají na území obce bydliště
- h) daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- i) podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků (rozdělení na základě počtu zaměstnanců s místem výkonu práce v obci).

Tabulka č. 14: Bilance příjmů a výdajů obcí a DSO (v mil. Kč)

Ukazatel	skutečnost k 31.12.2014	rozpočet 2015		skutečnost k 31.12.2015	% plnění rozp.	Index 2015/ 2014
		schválený	po všech změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	170 087,3	171 224,3	171 224,3	175 393,7	102,4	103,1
z toho:						
Daně z příjmů fyzických osob	37 225,4	40 000,0	40 000,0	38 924,1	97,3	104,6
Daně z příjmů právnických osob	39 289,0	37 100,0	37 100,0	41 200,0	111,1	104,9
Daň z přidané hodnoty	67 631,5	67 800,0	67 800,0	68 760,7	101,4	101,7
Daně a poplatky z vybr. činností	15 967,6	16 224,3	16 224,3	16 174,7	99,7	101,3
Daň z věcí nemovitých	9 973,5	10 100,0	10 100,0	10 333,8	102,3	103,6
II. Nedaňové příjmy	33 299,8	30 267,0	30 267,0	31 640,4	104,5	95,0
III. Kapitálové příjmy	6 297,8	6 834,5	6 834,5	5 477,3	80,1	87,0
Vlastní příjmy	209 684,9	208 325,8	208 325,8	212 511,4	102,0	101,3
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	69 464,3	49 676,7	82 221,5	75 171,2	91,4	108,2
Příjmy celkem (po konsolidaci)	279 139,4	258 002,5	290 547,3	287 692,3	99,0	103,1
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	180 252,4	176 294,5	183 278,9	180 998,8	98,8	100,4
II. Kapitálové výdaje	90 314,2	77 554,9	103 115,3	85 203,6	82,6	94,3
Výdaje celkem (po konsolidaci)	270 566,6	253 849,4	286 394,2	266 202,4	92,9	98,4
Saldo příjmů a výdajů (po konsol)	8 572,8	4 153,1	4 153,1	21 489,9	.	.

Celkový výnos **daně z příjmu fyzických osob** dosáhl **38,9 mld. Kč**, proti předchozímu roku to bylo o 1,7 mld. Kč více (plnění rozpočtu 97,3 %). Nárůst inkasa byl vykázán ve všech třech částech této daně. Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, která tvoří objemově nejvýznamnější část daně z příjmů fyzických osob, dosáhla 32,1 mld. Kč, což znamená meziroční zvýšení o 0,7 mld. Kč. Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů (zahrnuje daně z úroků, dividend a jiných kapitálových výnosů, případně i daně z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby) byla zaúčtována ve výši 3,7 mld. Kč (nárůst o 0,3 mld. Kč). Výnos daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti dosáhl 3,2 mld. Kč (nárůst o 0,7 mld. Kč).

Daň z příjmů právnických osob byla zaúčtována v celkové výši **41,2 mld. Kč**. Ve srovnání s předchozím rokem vzrostla o 1,9 mld. Kč (plnění rozpočtu 111,1 %). Daň z příjmů právnických osob (zahrnuje daň ze zisku a kapitálových výnosů) dosáhla 34,8 mld. Kč, což bylo o 1,4 mld. Kč více nežli v předchozím roce (plnění rozpočtu 110,5 %). V případě daně z příjmů právnických osob za obce, se výnos daně proti předchozímu roku zvýšil o 0,5 mld. Kč a dosáhl 6,4 mld. Kč (jedná se o podnikatelské aktivity obcí, kdy obce jsou plátcí daně, daň neodvádějí, pouze ji promítají ve svém účetnictví).

Výnos **daně z přidané hodnoty**, která je objemově nejvýznamnějším daňovým příjmem obecních rozpočtů, činil **68,8 mld. Kč**, což bylo o 1,1 mld. Kč více nežli v předchozím roce. Plnění předpokladů rozpočtu dosáhlo 101,4 %. Výnos daně z přidané hodnoty tvořil téměř čtvrtinu celkových příjmů obecních rozpočtů (23,9 %).

Do daňových příjmů obcí se dále zahrnují **daně a poplatky z vybraných činností a služeb**. V souhrnu dosáhly **16,2 mld. Kč**, což je proti předchozímu roku o 0,2 mld. Kč více (plnění rozpočtu 99,7 %). Z hlediska objemů jednotlivých položek náležejících do této skupiny, nedošlo k významnějším meziročním změnám.

Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí činily stejně jako v předchozím roce 2,7 mld. Kč. Jejich největší část tvoří poplatky za uložení odpadů (1,4 mld. Kč) a dále

poplatky za komunální odpad (1,2 mld. Kč), které obce vybírají podle obecně závazné vyhlášky vydané podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech.

Místní poplatky z vybraných činností a služeb celkem dosáhly shodně jako v předchozím roce 5,1 mld. Kč. Největší část tvoří poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, které obec vybírá podle § 10 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích (3,6 mld. Kč). Dále do skupiny patří například poplatky za užívání veřejného prostranství (0,6 mld. Kč), poplatky za lázeňský nebo rekreační pobyt (0,3 mld. Kč), poplatky ze psů (0,3 mld. Kč), poplatky z ubytovací kapacity (0,2 mld. Kč).

Příjmy ve skupině **ostatní odvody z vybraných činností a služeb** dosáhly stejně jako v předchozím roce 5,6 mld. Kč. Největší část tvořily odvody z výherních hracích přístrojů, jejichž celková výše dosáhla 4,8 mld. Kč (meziročně o 0,1 mld. Kč méně). Příjem z odvodů z loterií činil 0,7 mld. Kč (o 0,1 mld. Kč více). Do skupiny patří také příjmy obcí za zkoušky z odborné způsobilosti od žadatelů o řidičské oprávnění, jejich výše se dlouhodobě pohybuje na úrovni 0,1 mld. Kč.

Příjem obcí ze **správních poplatků**, které jsou stanovené zákonem o správních poplatcích za správní úkony a správní řízení, dosáhl 2,7 mld. Kč, ve srovnání s předchozím rokem byl vyšší o 0,2 mld. Kč. Jedná se o poplatky stanovené zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, který upravuje inkaso poplatků za správní úkony a správní řízení, jejichž výsledkem jsou vydaná povolení, rozhodnutí apod. upravená zvláštními zákony.

Výnos **daně z nemovitých věcí**, která je výlučným příjmem obecních rozpočtů, dosáhl **10,3 mld. Kč**, tj. o 0,3 mld. Kč více nežli v předchozím roce. Obce mohou významněji ovlivnit výši příjmu z této daně, neboť mají možnost stanovit obecně závaznou vyhláškou pro všechny nemovitosti na území celé obce jeden místní koeficient modifikující výslednou daň (ve výši 2, 3, 4 nebo 5). Tímto koeficientem se vynásobí daňová povinnost poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich soubory, s výjimkou některých zemědělských pozemků. Z celkového počtu 6 248 obcí mělo pro rok 2015 místní koeficient navýšeno 518 obcí (tj. o 4 obce více nežli v předchozím roce). Převážná většina obcí (85 %) měla stanovený koeficient ve výši 2.

Nedaňové příjmy byly zaúčtovány ve výši **31,6 mld. Kč**, proti předchozímu roku byly nižší o 1,7 mld. Kč (plnění rozpočtu 104,5 %). Pokles souvisí především s vývojem příjmů ve skupině výnosy z finančního majetku, které v roce 2015 dosáhly 2,0 mld. Kč, zatímco v roce předchozím to bylo o 3,5 mld. Kč více. Změna se odehrála na položce „příjmy z podílu na zisku a dividend“, které činily 1,5 mld. Kč, zatímco v roce 2014 to bylo 4,6 mld. Kč (vliv mimořádného jednorázového příjmu do rozpočtu hl. m. Prahy - realizace výplaty dividend Pražské teplárenské Holding, a.s., a Pražské energetiky Holding, a.s.).

Pokles nedaňových příjmů byl dále vykázan v části odvodů příspěvkových organizací, dosáhly 1,0 mld. Kč, což bylo meziročně o 0,3 mld. Kč méně.

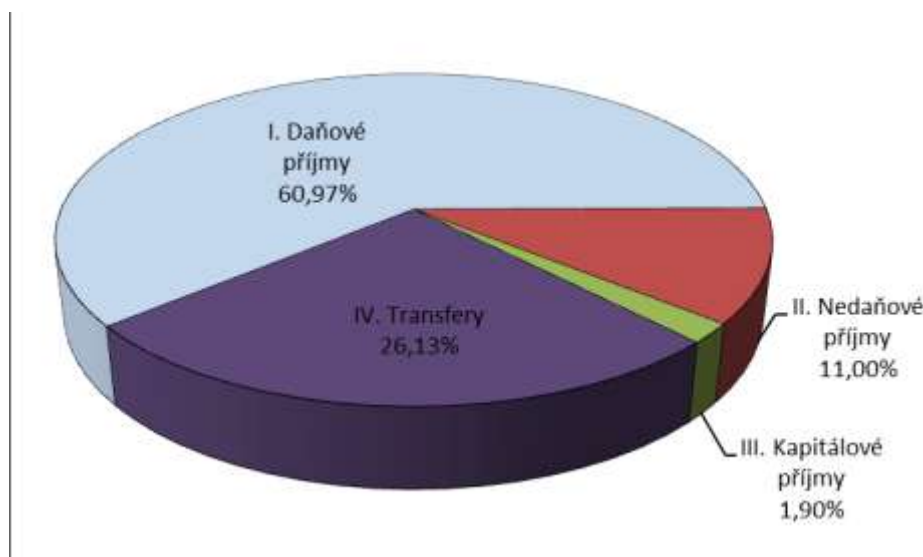
Příjmy z pronájmu majetku (pozemků, budov nebo movitých věcí jako např. stroje, zařízení, dopravní prostředky), které představují objemově nejvýznamnější část nedaňových příjmů obcí, dosáhly 11,6 mld. Kč a proti předchozímu roku vzrostly o 0,2 mld. Kč.

Příjmy z vlastní činnosti dosáhly 8,4 mld. Kč (nárůst o 0,4 mld. Kč); jedná se o příjmy z poskytování služeb a výrobků, příjmy z prodeje zboží již nakoupeného za účelem prodeje a ostatní příjmy z vlastní činnosti.

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy dosáhly zhruba stejné úrovně jako v předchozím roce, tj. 3,5 mld. Kč. Do této skupiny spadají veškeré příjmy

z prodeje majetku pořízeného z neinvestičních prostředků (např. materiálu, zásob, drobného dlouhodobého majetku), dále přijaté neinvestiční dary, přijaté pojistné náhrady, přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady.

Graf č. 2: Příjmy obcí a DSO podle druh. členění rozpočt. skladby za rok 2015 (po konsolidaci)

Kapitálové příjmy činily **5,5 mld. Kč** a proti loňskému roku byly nižší o 0,8 mld. Kč (plnění rozpočtu 80,1 %). Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, které tvoří rozhodující část kapitálových příjmů, byly vykázány ve výši 4,8 mld. Kč, což je meziročně o 0,6 mld. Kč méně. Kapitálové příjmy vykazují v posledních letech trend postupného meziročního poklesu, ke konci loňského roku činily necelou polovinu úrovně dosažené v roce 2010.

Druhým nejvýznamnějším zdrojem rozpočtů obcí jsou **transfery**, které jsou poskytovány ze státního rozpočtu, ze státních fondů, z rozpočtů krajů a z rozpočtů regionálních rad. Mezi konsolidované přijaté transfery patří také některé převody z vlastních fondů obcí. Celkový objem přijatých transferů činil **75,2 mld. Kč** a ve srovnání s předchozím rokem byl vyšší o 5,7 mld. Kč.

Největší část tvořily transfery ze státního rozpočtu (včetně OSFA a prostředků Národního fondu), jejichž výše činila 49,9 mld. Kč (v předchozím roce 46,3 mld. Kč). Ze státních fondů získaly obce 3,0 mld. Kč, z rozpočtů krajů 4,0 mld. Kč a z rozpočtů regionálních rad 7,3 mld. Kč. Z vlastních fondů hospodářské (podnikatelské) činnosti si obce do svých rozpočtů převedly 8,8 mld. Kč, zbývající část dále tvořily převody z rozpočtů obcí do rozpočtů DSO, případně jiným obcím a transfery ze zahraničí.

Transfery ze státního rozpočtu zahrnují dotace poskytované z kapitoly VPS poskytované v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtu hl. m. Prahy (přílohy č. 6 a 7 k zákonu o státním rozpočtu), dále tzv. ostatní dotace z kapitoly VPS a dotace z ostatních kapitol státního rozpočtu.

V podobě finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí a k rozpočtu hl.m. Prahy nedošlo proti předchozímu roku ke změnám, jejich obsahem nadále zůstává pouze příspěvek na výkon státní správy a dotace na vybraná zdravotnická zařízení (finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtu hl. m. Prahy zahrnuje pouze příspěvek na výkon státní správy).

Výše příspěvku na výkon státní správy a výše dotace na vybraná zdravotnická zařízení pro rok 2015 nebyla vzhledem k realizaci úsporných opatření ve státním rozpočtu valorizována. V celkovém objemu příspěvku byla zohledněna pouze změna počtu obyvatel u jednotlivých

správních obvodů kategorií obcí a v případě dotace na vybraná zdravotnická zařízení pouze změny kapacit ve zdravotnických zařízeních.

Příspěvek na výkon státní správy je určen na částečnou úhradu výdajů spojených s výkonem státní správy dle § 62 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Pro rok 2015 zůstala zachována pro všechny kategorie obcí tzv. „kumulovaná“ konstrukce příspěvku, tj. příspěvek představuje součet dílčích částek vypočtených pro jednotlivé správní působnosti.

Dotace na vybraná zdravotnická zařízení je určena pro dětské domovy do tří let věku zřizované obcemi podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, které nejsou příjmově napojeny na soustavu zdravotních pojišťoven.

Celkový objem finančních prostředků poskytovaných v rámci finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a finančního vztahu k rozpočtu hl. m. Prahy byl ve státním rozpočtu stanoven ve výši 8,2 mld. Kč (z toho pro obce 7,4 mld. Kč a hl. m. Prahu 0,8 mld. Kč). Jedná se v zásadě o finanční prostředky určené na výkon státní správy, neboť dotace na vybraná zdravotnická zařízení tvoří jen zlomek z objemu prostředků poskytovaných v rámci finančních vztahů (v rozpočtu stanovena ve výši 23,4 mil. Kč, dotace na jedno místo činí 93 068 Kč). V průběhu roku přijaly obce a hl.m. Praha v měsíčních splátkách plnou výši rozpočtovaných prostředků, tj. 8,2 mld. Kč.

Mimo finanční vztahy byly v kapitole VPS rozpočtovány pro rok 2015 další dotační tituly pro obce a hlavní město Prahu v celkové výši 0,8 mld. Kč. Větší část tvořily investiční prostředky, které byly zahrnuty v ukazateli „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem“. Prostředky byly vyčleněny v programu - Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství a programu - Akce financované z rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a Vlády ČR.

Čerpání ostatních dotací z kapitoly VPS bylo proti předpokladům rozpočtu nižší. Objem přijatých neinvestičních dotací činil 0,1 mld. Kč, přičemž rozhodující část tvořila účelová neinvestiční dotace na financování provozu a udržování funkčnosti ochranných systémů podzemních dopravních staveb na území hlavního města Prahy (45,0 mil. Kč). Významnější část dále tvořily dotace pro základní školy a mateřské školy zřizované DSO (11,7 mil. Kč).

Objem přijatých investičních dotací dosáhl 0,5 mld. Kč, prostředky byly určeny na realizaci akcí v rámci programu podpory rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství - program č. 298210 (381,4 mil. Kč) a dále akcí financovaných z rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a vlády ČR – program č. 298220 (74,7 mil. Kč).

Největší část transferů přijímají obce přímo **z rozpočtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu a ze státních fondů**. Prostřednictvím těchto dotací se realizují významné programy, které přispívají k rozvoji infrastruktury v obcích. Ze státního rozpočtu (bez kapitol VPS, OSFA a prostředků z Národního fondu) byly v průběhu roku 2015 převedeny finanční prostředky v celkové výši 40,9 mld. Kč, což představuje zvýšení proti předchozímu roku o 4,0 mld. Kč. Ze státních fondů byly obcím poskytnuty prostředky v celkové výši 3,0 mld. Kč (bez půjček), což bylo zhruba stejně jako v předchozím roce. Celkově byl mírně vyšší nárůst vykázán v části investičních transferů (o 2,1 mld. Kč), neinvestiční transfery vzrostly o 1,9 mld. Kč.

Tabulka č. 15: Přehled o transferech a půjčkách přijatých obcemi a DSO ze státního rozpočtu a ze státních fondů v roce 2015 (v mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční	Investiční	Půjčky
Úřad vlády České republiky	9,5	9,5		
Ministerstvo obrany	14,3	7,9	6,4	
Ministerstvo práce a sociálních věcí	4 373,7	4 340,9	32,8	
Ministerstvo vnitra	188,6	106,6	82,0	
Ministerstvo životního prostředí	19 011,2	900,6	18 110,6	
Ministerstvo pro místní rozvoj	3 354,5	699,7	2 654,8	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	280,2	11,9	268,3	
Ministerstvo dopravy	304,4	222,8	81,6	
Ministerstvo zemědělství	1 070,9	202,5	868,4	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	11 874,6	11 586,2	288,4	
Ministerstvo kultury	374,5	363,1	11,4	
Ministerstvo zdravotnictví	25,2	11,7	13,5	
Národní fond	222,3	121,0	101,3	
Operace státních finančních aktiv	5,0		5,0	
VPS - transfery v rámci souhm. dotačního vztahu	8 249,1	8 249,1		
VPS - ostatní transfery	526,4	70,3	456,1	
Státní zemědělský intervenční fond	501,0	105,4	395,6	
Státní fond životního prostředí	1 380,3	68,7	1 028,4	283,2
Státní fond dopravní infrastruktury	1 358,5	161,1	1 197,4	
Státní fond rozvoje bydlení	26,4	14,8		11,6
Státní fond kinematografie	2,4		2,4	
Státní fond kultury	0,2	0,2		
C e l k e m	53 153,2	27 254,0	25 604,4	294,8

Největší objem transferů přijaly obce z kapitoly **Ministerstva životního prostředí**. Objem finančních prostředků činil 19,0 mld. Kč, tj. o 1,2 mld. Kč více než v roce 2014. Převážnou část tvořily investiční transfery realizované v rámci vodohospodářských projektů, které byly zaměřené na podporu zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní. Další prostředky byly použity na podporu udržitelného využívání zdroje energie, dále na podporu zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží, zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí apod.

Obce získaly z kapitoly **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy** transfery ve výši 11,9 mld. Kč, tj. o 1,9 mld. Kč více oproti předchozímu roku. Převážnou část těchto transferů tvoří prostředky převáděné do rozpočtu hl. města Prahy (zejména na přímé náklady na vzdělávání, dotace soukromým školám, na zvýšení platů pracovníků ve školství). Obdobně jako v minulém roce byly podpořeny projekty zaměřené na rozvoj a zkvalitnění vzdělávání, program sociální prevence a prevence kriminality apod.

Z rozpočtu **Ministerstva práce a sociálních věcí** přijaly obce transfery v celkové výši 4,4 mld. Kč, z toho neinvestiční prostředky činily 4,3 mld. Kč. Značnou část z celkového objemu představují transfery na aktivní politiku zaměstnanosti a financování společných programů EU a ČR zaměřené na zlepšení struktury pracovních míst, snížení nezaměstnanosti apod. Další prostředky byly obcím uvolněny na výkon pěstounské péče, na výkon činnosti obce s rozšířenou působností v oblasti sociálně-právní ochrany dětí, na státní příspěvek zřizovatelům zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a na neinvestiční nedávkové transfery podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Obce obdržely z kapitoly **Ministerstva pro místní rozvoj** účelové prostředky ve výši 3,4 mld. Kč, tj. o 0,7 mld. Kč více oproti roku 2014. Transfery byly použity v rámci Integrovaného operačního programu se zaměřením na zkvalitnění služeb veřejné správy s využitím informačních a komunikačních technologií v obcích. Značná část prostředků byla

rovněž uvolněna pro hlavní město Praha prostřednictvím operačních programů Praha Adaptabilita (projekty v oblasti vzdělávání, zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji apod.) a Praha Konkurenceschopnost (podpora projektů v oblasti veřejné dopravy, informačních a komunikačních technologií, zlepšování životního prostředí apod.). Transfery byly rovněž poskytnuty na obnovu majetku po živelních pohromách v letech 2013 a 2014, na podporu regenerace panelových sídlišť, na podporu výstavby podporovaných bytů, na podporu obnovy a rozvoje venkova apod.

Finanční prostředky, které obce získaly z kapitoly **Ministerstva zemědělství**, činily 1,1 mld. Kč, tj. přibližně na úrovni předchozího roku. Převážná část transferů směřovala do oblasti investic (0,9 mld. Kč) na podporu výstavby a technického zhodnocení vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu. Finanční prostředky byly rovněž poskytnuty na odstraňování škod způsobených povodněmi v minulých letech. Neinvestiční přijaté prostředky byly určeny pro obce na hospodaření v lesích a na obnovu lesních porostů.

Z rozpočtu **Ministerstva kultury** přijaly obce transfery ve výši 0,4 mld. Kč, zejména na Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón, na Program státní podpory profesionálních divadel a stálých profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů, na zajištění Veřejných informačních služeb knihoven apod.

Obce dále získaly finanční prostředky z kapitoly **Ministerstva dopravy** ve výši 0,3 mld. Kč. Neinvestiční prostředky byly uvolněny na opravy a údržbu silniční sítě ve správě obcí a na příspěvky za ztrátu dopravce z provozu veřejné osobní drážní dopravy. Transfery ve výši 0,2 mld. Kč poskytnuté z kapitoly **Ministerstva vnitra** podpořily projekty zaměřené na zvýšení kvality řízení v úřadech územní správy a projekty prevence kriminality. Další prostředky byly použity v rámci investičních transferů do oblasti požární ochrany.

Značný zdroj příjmů pro obce představují rovněž transfery a půjčky, které získávají ze státních fondů. Ze **Státního fondu životního prostředí** přijaly finanční prostředky ve výši 1,4 mld. Kč, což představuje mírné zvýšení ve srovnání s rokem 2014. Finanční prostředky směřovaly obdobně jako v předcházejících letech k ochraně vod, k ochraně přírody ve volné krajině a chráněných územích, a na opatření ke zlepšení stavu ovzduší i půdy.

Ze **Státního fondu dopravní infrastruktury** získaly obce účelové prostředky ve výši 1,4 mld. Kč na výstavbu a obnovu silniční sítě statutárních měst, další prostředky byly určeny na financování dopravní infrastruktury v příslušných oblastech.

Ze **Státního zemědělského intervenčního fondu** přijaly obce transfery v celkovém objemu 0,5 mld. Kč. V rámci společných programů EU a ČR směřovaly prostředky především do obnovy a rozvoje vesnic, do občanského vybavení a služeb v obcích (např. v oblasti školství, zdravotnictví, základní obchodní infrastruktury a sportovních aktivit). V oblasti lesnictví byly realizovány akce týkající se lesnické infrastruktury a nákupu lesnické techniky.

Z rozpočtů regionálních rad přijaly obce transfery v celkové výši 7,3 mld. Kč (o 3,3 mld. Kč více nežli v předchozím roce). Rozhodující objem tvořily, stejně jako v případě krajů, transfery investiční (7,1 mld. Kč).

Celkové výdaje obcí dosáhly **266,2 mld. Kč**, znamená to, že ve srovnání s předchozím rokem klesly o 4,4 mld. Kč. Při meziročním srovnání je však nutné upozornit, že výši výdajů obecních rozpočtů jako celku a proto současně i výsledného salda hospodaření obcí za rok 2015 významně ovlivnily výsledky hlavního města Prahy, jehož celkové výdaje byly meziročně nižší o 9,7 mld. Kč, a které ukončilo své hospodaření s velkým přebytkem (12,4 mld. Kč). Pokles výdajů hlavního města byl soustředěn výhradně do části kapitálových výdajů. Bez započtení výsledků hlavního města naopak výdaje všech ostatních obcí jako celku meziročně vzrostly o 5,3 mld. Kč.

Tabulka č. 16: Výdaje obcí a DSO v letech 2013–2015 po konsolidaci (v mil. Kč)

	2013 skutečnost	2014 skutečnost	2015 skutečnost	Index	
				2014/ 2013	2015/ 2014
I. Běžné výdaje	174 072,3	180 252,4	180 998,8	103,6	100,4
z toho					
Platy a ostatní platby za provedenou práci	27 408,0	28 915,7	29 814,0	105,5	103,1
Nákup materiálu	4 567,0	4 818,7	4 985,5	105,5	103,5
Úroky vlastní	1 941,1	1 781,1	1 502,8	91,8	84,4
Nákup vody, paliv a energie	7 502,9	6 896,3	6 815,2	91,9	98,8
Nákup služeb	31 342,9	30 879,6	30 653,0	98,5	99,3
Ostatní nákupy	16 797,2	18 791,4	17 176,6	111,9	91,4
Výdaje na dopravní územní obslužnost	4 868,1	4 993,3	4 991,4	102,6	100,0
Neinvestiční transfery podnikatel. subjektům	17 086,9	18 353,0	19 011,9	107,4	103,6
Neinvestiční transfery nezisk. a podob. org.	5 254,2	5 639,5	6 124,0	107,3	108,6
Neinvestiční transfery příspěvk. a podob. org.	36 131,1	37 878,8	40 735,7	104,8	107,5
z toho: zřízeným příspěvk. organizacím	31 201,3	32 707,5	35 167,0	104,8	107,5
cizím příspěvkovým organizacím	4 802,8	5 082,1	5 456,1	105,8	107,4
II. Kapitálové výdaje	69 136,2	90 314,2	85 203,6	130,6	94,3
z toho:					
Investiční nákupy a související výdaje	60 088,8	78 336,4	77 902,7	130,4	99,4
Nákup akcií a majetkových podílů	631,6	4 248,1	1 145,2	672,6	27,0
Investiční transfery podnikatel. subjektům	4 741,0	3 380,2	1 792,6	71,3	53,0
Investiční transfery nezisk. a podobným org.	283,5	342,6	288,8	120,8	84,3
Investiční transfery příspěvk. organizacím	1 329,4	1 567,4	2 186,8	117,9	139,5
Výdaje celkem	243 208,5	270 566,6	266 202,4	111,2	98,4

Běžné výdaje, kterými je zajišťován provoz obcí a jejich organizací, dosáhly **181,0 mld. Kč** (plnění rozpočtu 98,8 %). Ve srovnání s předchozím rokem to znamená nárůst o 0,7 mld. Kč, což je podstatně méně nežli v předchozích dvou letech (v roce 2013 byl vykázán růst ve výši 5,7 mld. Kč a v roce 2014 ve výši 6,2 mld. Kč). Zvýšení běžných výdajů bylo přitom vykázáno především v části transferů poskytovaných z rozpočtů obcí různým subjektům.

Výdaje obcí na **platy a ostatní platby za provedenou práci** činily celkem 29,8 mld. Kč, což je meziročně o 0,9 mld. Kč více. V rámci této skupiny vzrostly výdaje na platy zaměstnanců v pracovním poměru (o 1,2 mld. Kč) a výdaje na odměny členů zastupitelstev obcí (o 0,1 mld. Kč). Naproti tomu pokles výdajů o 0,4 mld. Kč byl vykázán na položce ostatní osobní výdaje. Na související platby povinného pojistného placeného zaměstnavatelem vynaložily obce 9,5 mld. Kč (zvýšení o 0,5 mld. Kč).

Výdaje na nákup materiálu (například ochranné pomůcky, knihy, tisk, drobný hmotný dlouhodobý majetek) činily 5,0 mld. Kč, meziročně vzrostly o 0,2 mld. Kč.

Výdaje **na úroky vlastní** dosáhly 1,5 mld. Kč, proti předchozímu roku klesly o 0,2 mld. Kč (trend poklesu výdajů na této položce je dlouhodobý, proti roku 2009, kdy výdaje na úroky činily 2,8 mld. Kč, se objem těchto výdajů snížil téměř o polovinu).

Na **nákup vody, paliv a energie** vynaložily obce v souhrnu 6,9 mld. Kč, tj. o 0,1 mld. Kč více nežli v předchozím roce.

Výdaje na **nákup služeb** činily 30,7 mld. Kč (meziroční snížení o 0,2 mld. Kč); jedná se především o výdaje na služby pošt, telekomunikací a radiokomunikací, nájemné, služby peněžních ústavů, konzultační a poradenské služby, služby zpracování dat apod.

Na **ostatní nákupy** vynaložily obce 17,2 mld. Kč, proti předchozímu roku to představuje pokles o 1,6 mld. Kč. Tato skupina zahrnuje poměrně široké spektrum položek jako například

výdaje na opravy a udržování, na programové vybavení, cestovné, pohoštění, účastnické poplatky na konference, nájemné za nájem s právem koupě, nákup uměleckých předmětů. Pokles výdajů byl koncentrován v objemově nejvýznamnější položce, kterou tvoří výdaje na opravy a údržbu.

Výdaje na dopravní územní obslužnost činily 5,0 mld. Kč, tj. shodně jako v roce předchozím. Jedná se o výdaje na úhradu prokazatelné ztráty provozovatelům hromadné dopravy v důsledku plnění veřejné služby (zajištění dopravní obslužnosti). Z hlediska obcí jde o převody finančních prostředků na účet sdružených prostředků za účelem těchto úhrad.

Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům dosáhly 19,0 mld. Kč (meziroční zvýšení o 0,6 mld. Kč). Jedná se o transfery nefinančním podnikatelským subjektům - právníkům osobám zřízeným podle obchodního zákoníku, tj. veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti, společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti. Rozhodující část prostředků směřuje podnikatelským subjektům v odvětví dopravy (dopravní podniky). V roce 2015 to bylo 15,6 mld. Kč, tj. zhruba 82,0 % z celkového objemu těchto transferů.

Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím činily 6,1 mld. Kč (nárůst o 0,5 mld. Kč). Jsou to zejména transfery obecně prospěšným společnostem, občanským sdružením, církvím a náboženským společnostem, společenstvím vlastníků jednotek a ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím.

Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím dosáhly 40,7 mld. Kč (zvýšení o 2,9 mld. Kč). Do této skupiny patří neinvestiční příspěvky organizacím působícím v oblasti vzdělávání a školských služeb, dále organizacím v oblasti kultury (činnost divadel, knihoven, muzeí a galerií), tělovýchovy a zájmové činnosti, bydlení a komunálních služeb a ochrany životního prostředí. Významnou část tvoří rovněž výdaje v oblasti služeb sociální péče (domovy pro seniory, pro osoby se zdravotním postižením, pečovatelská služba, osobní asistence, podpora samostatného bydlení, apod.). Vlastním zřízeným příspěvkovým organizacím poskytly obce 35,2 mld. Kč a cizím 5,5 mld. Kč.

Z hlediska odvětvového členění běžných výdajů je dlouhodobě největší objem výdajů vynakládán na činnosti místní správy a samosprávy, v roce 2015 činily výdaje 39,5 mld. Kč. Dále v odvětvích dopravy (32,0 mld. Kč), vzdělávání a školských služeb (27,5 mld. Kč), bydlení a komunálních služeb (16,7 mld. Kč) a ochrany životního prostředí (16,7 mld. Kč).

Kapitálové výdaje obcí činily 85,2 mld. Kč, ve srovnání s předchozím rokem klesly o 5,1 mld. Kč (plnění rozpočtu 82,6 %). Jak již bylo uvedeno, výši kapitálových výdajů obcí celkem významně ovlivnily výsledky hlavního města Prahy, neboť jeho kapitálové výdaje meziročně klesly o 11,2 mld. Kč. Bez započtení výsledků hlavního města kapitálové výdaje všech ostatních obcí meziročně vzrostly o 6,1 mld. Kč.

Investiční nákupy a související výdaje, které tvoří objemově nejvýznamnější skupinu, dosáhly 77,9 mld. Kč, což bylo o 0,4 mld. Kč méně nežli v předchozím roce.

Výrazný pokles byl vykázan na položce nákup akcií a majetkových podílů. Na tyto účely bylo vynaloženo celkem 1,1 mld. Kč, což bylo proti předcházejícímu roku, kdy výdaje činily 4,2 mld. Kč, téměř o tři čtvrtiny méně. V roce 2014 byl na této položce vykázan mimořádně vysoký objem výdajů ve srovnání s lety předchozími. Jednalo se o jednorázové finanční operace několika velkých měst, přičemž rozhodující část představovaly výdaje hl. m. Prahy (na nákup akcií společnosti Pražská plynárenská, a.s.).

Investiční transfery podnikatelským subjektům činily 1,8 mld. Kč (pokles o 1,6 mld. Kč), pokles byl koncentrován v části transferů určených podnikatelským subjektům podnikajícím v odvětví veřejné silniční dopravy, která patří k dlouhodobě nejvýznamnějším. Objem

transferů zde dosáhl 1,0 mld. Kč, zatímco v roce předchozím to bylo 2,7 mld. Kč (v zásadě se jedná o dotace Dopravnímu podniku hl. města Prahy).

Investiční transfery příspěvkovým organizacím činily 2,2 mld. Kč (meziročně o 0,6 mld. Kč více) a investiční transfery neziskovým a podobným organizacím, které tvoří objemově malou položku, zůstaly zhruba na stejné úrovni jako v předchozím roce (0,3 mld. Kč).

Z hlediska odvětvového členění dlouhodobě směřují kapitálové výdaje obcí především do odvětví dopravy a vodního hospodářství. V loňském roce činil objem investic do odvětví dopravy 16,6 mld. Kč, což bylo meziročně o 5,2 mld. Kč méně, investice do odvětví vodního hospodářství dosáhly 24,6 mld. Kč a zde byly naopak meziročně vyšší o 5,6 mld. Kč. Větší objemy investic jsou vynakládány dále do odvětví bydlení, komunální služby a územní rozvoj (12,1 mld. Kč), vzdělávání a školské služby (10,1 mld. Kč), tělovýchova a zájmová činnost (5,5 mld. Kč), ochrana životního prostředí (4,6 mld. Kč).

Příjmy a výdaje hlavního města Prahy

Hlavní město Praha má v rámci územních rozpočtů specifické místo, a to jak z hlediska jejího postavení v systému veřejné správy, tak z hlediska objemu příjmů a výdajů, které procházejí jejím rozpočtem. Hlavní město vykonává státní správu v přenesené působnosti, která podle zákona přísluší jak obcím, tak i krajům. Objem celkových příjmů hlavního města představuje zhruba čtvrtinu celkových příjmů obcí (v roce 2015 to bylo 24,6 %).

Hospodaření hlavního města Prahy je v rámci výkaznictví (finanční a účetní výkazy) sledováno jako rozpočet obce a je součástí celkových výsledků hospodaření obcí. Ve státním závěrečném účtu ve zprávě o hospodaření územních rozpočtů je poprvé uvedena samostatná informace o výsledcích hospodaření pouze hlavního města Prahy.

Ve státním rozpočtu nejsou příjmy a výdaje a jejich struktura samostatně pro Prahu rozpočtovány (samostatně je stanovena pouze výše dotací z kapitoly VPS), jsou součástí celkových příjmů a výdajů obcí. Dosážené výsledky hospodaření proto nemohou být srovnávány s hodnotami rozpočtovanými. Pro posouzení trendu je proto uvedeno srovnání výsledků za období let 2013 – 2015.

Tabulka č. 17: Příjmy a výdaje hlavního města Prahy v letech 2013 – 2015 (v mil. Kč)

Ukazatel	skutečnost 2013	skutečnost 2014	skutečnost 2015	Index 2014/ 2013	Index 2015/ 2014
1	2	3	5	6	7
I. Daňové příjmy	42 779,6	45 183,8	47 093,3	105,6	104,2
II. Nedaňové příjmy	2 859,0	5 937,8	4 341,1	207,7	73,1
III. Kapitálové příjmy	25,7	133,3	36,8	518,7	27,6
IV. Přijaté transfery	17 672,1	18 726,9	19 311,8	106,0	103,1
Příjmy celkem	63 336,4	69 981,8	70 782,9	110,5	101,1
Běžné výdaje	45 418,0	46 752,1	48 244,6	102,9	103,2
Kapitálové výdaje	13 437,5	21 302,9	10 096,9	158,5	47,4
Výdaje celkem	58 855,5	68 055,1	58 341,6	115,6	85,7
Saldo příjmů a výdajů	4 480,9	1 926,7	12 441,3	43,0	645,7

V loňském roce hospodařilo hlavní město Praha s celkovými příjmy ve výši 70,8 mld. Kč a výdaji ve výši 58,3 mld. Kč. Přebytek hospodaření dosáhl 12,4 mld. Kč a z pohledu minulých let se jedná o dosud nejvyšší přebytek hospodaření.

Daňové příjmy dosáhly celkem 47,1 mld. Kč, což bylo o 1,9 mld. Kč více nežli v předchozím roce. Nedaňové příjmy byly zaúčtovány ve výši 4,3 mld. Kč, proti předchozímu roku byly nižší o 1,6 mld. Kč. Na poklesu se z velké části podílí snížení příjmů na položce 2142 - příjmy

z podílu na zisku o 3,1 mld. Kč (v roce 2014 byl dosažen mimořádný výnos v souvislosti s výplatou dividend Pražské teplárenské Holding, a.s., a Pražské energetiky Holding, a.s.). Naproti tomu poměrně vysoký meziroční nárůst byl vykázán na položce 2229- ostatní přijaté vratky transferů (o 2,1 mld. Kč). Jedná se především o vrácené finanční prostředky od příspěvkových organizací v rámci finančního vypořádání za předchozí rok, vratku finančních prostředků poskytnutých Dopravnímu podniku hl. m. Prahy, a.s. na předfinancování dostavby trasy metra A, a vrácené finanční prostředky poskytnuté v roce 2014 z rozpočtu hl. m. Prahy na jednotlivé grantové tituly.

Objem přijatých transferů dosáhl 19,3 mld. Kč, což znamená meziroční nárůst o 0,6 mld. Kč. Více než 90,0 % z celkového objemu dlouhodobě představují neinvestiční transfery. V roce 2015 jejich objem činil 17,7 mld. Kč (meziroční nárůst o 0,3 mld. Kč). Rozhodující část představují transfery z rozpočtu MŠMT na úhradu výdajů na vzdělávání, které činily celkem 9,8 mld. Kč (tj. včetně dotací pro soukromé školy ve výši 1,2 mld. Kč). Větší objem neinvestičních transferů byl dále přijat z rozpočtu MPSV (0,8 mld. Kč). V rámci investičních transferů představovaly největší část transfery z rozpočtu MMR (1,0 mld. Kč) na realizaci projektů v rámci OP Praha – Konkurenceschopnost.

V rámci transferů přijímaných do rozpočtu hlavního města mají dlouhodobě významný podíl prostředky převedené z vlastních fondů hospodářské (podnikatelské) činnosti. Jedná se převážně o nájemné z bytových a nebytových prostor v bytových objektech a z pronájmu pozemků. V roce 2015 činil jejich objem 5,0 mld. Kč, v předchozích čtyřech letech byly výše obdobná, pohybovala se v rozmezí 5,0 – 5,8 mld. Kč.

Výdaje hlavního města činily 58,3 mld. Kč, proti předchozímu roku se snížily o 9,7 mld. Kč. Pokles se týkal výhradně kapitálových výdajů, které byly o 11,2 mld. Kč, tj. o více než polovinu nižší. Z této částky představuje 3,1 mld. Kč vliv nákupu akcií v roce 2014. Další část poklesu kapitálových výdajů se týká hlavní položky, tj. investiční nákupy a související výdaje, kde došlo ke snížení o 6,3 mld. Kč. Hlavní město ve své Hodnotící zprávě (předkládané dle vyhlášky č. 419/2001 Sb.), jako důvody uvádí: hospodaření dle rozpočtového provizoria v prvních měsících roku 2015, zvýšení legislativních nároků před zahájením stavby (pravidla výběrového řízení), problémy při výkupu pozemků. Nevyčerpané finanční prostředky rozpočtu kapitálových výdajů byly z velké části převedeny do rozpočtu kapitálových výdajů na rok 2016.

Hlavní město hospodařilo v roce 2015 s převahou příjmů nad výdaji ve výši 12,4 mld. Kč, to znamená, že se jednalo o dosud nejvyšší přebytek hospodaření (pro srovnání: v předchozích třech letech se přebytek pohyboval v rozmezí 1,7 mld. Kč – 4,5 mld. Kč).

Na bankovních účtech vykázalo město ke konci roku 2015 celkem 17,7 mld. Kč, což bylo zhruba stejně jako v roce předchozím.

V průběhu roku 2015 nepřijalo hlavní město žádný dlouhodobý finanční závazek. Zadluženost města se snížila z 33,5 mld. Kč vykázaných ke konci roku 2014 na 32,6 mld. Kč, tj. o 0,9 mld. Kč (úhrady jistin úvěrů od EIB).

Koncesní smlouvy

Některé obce a města mají uzavřeny koncesní smlouvy o provozování a správě některých zařízení ve vlastnictví obce (dle zákona č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení). Pro zjištění výše závazků, které pro obce z těchto smluv ve sledovaném roce vyplývají, předkládají obce v rámci podkladů pro zpracování státního závěrečného účtu také údaje o závazcích vyplývajících z uzavřených koncesních smluv.

Z hodnotících zpráv zaslaných kraji vyplývá, že v loňském roce probíhalo plnění celkem 182 koncesních smluv uzavřených obcemi a městy. Na úhradu závazků spojených s realizací koncesních smluv vynaložily obce a města celkem 0,5 mld. Kč. Výše ročních finančních závazků u jednotlivých smluv je velmi rozdílná (od desítek tisíc až po desítky milionů), část smluv neobsahuje pro obce či města žádné finanční závazky.

Zhruba tři čtvrtiny z celkového počtu uzavřených smluv má jako předmět koncesní smlouvy uvedeno „provozování vodohospodářské infrastruktury“ (tj. provozování vodovodu a zásobování pitnou vodou, provozování kanalizace a ČOV). Zbývající část smluv má potom různý předmět koncesní smlouvy, jako například zajištění dodávek tepla a teplé vody, provozování víceúčelového hřiště, provozování sportovního areálu, provozování školního stravování, provozování domova pro seniory, provozování ozdravného centra, nebo provozování integrovaného systému parkování, odtahu vozidel, provozování lanové dráhy.

Příspěvkové organizace zřizované obcemi

Ke konci uplynulého roku bylo evidováno celkem 8 342 příspěvkových organizací, jejichž zřizovateli byly obce včetně hl. m. Prahy. Meziročně se jejich počet zvýšil o 5 organizací, v předchozích třech letech naopak docházelo k jejich poklesu. Z údajů o výsledcích hospodaření příspěvkových organizací vyplývá, že 585 organizací ukončilo své hospodaření s účetní ztrátou (7,0 % z jejich celkového počtu). V roce 2014 vykázalo účetní ztrátu 407 organizací (4,9 % z jejich celkového počtu).

Z hlediska odvětvového členění hlavní činnosti příspěvkových organizací působilo zhruba 86,1 % příspěvkových organizací v oblasti vzdělávání (předškolní zařízení, základní školy, školní stravování a základní umělecké školy). V oblasti kultury působilo přibližně 5,6 % z celkového počtu příspěvkových organizací (zde se jedná především o zařízení pro zájmovou činnost v kultuře, knihovnické činnosti a činnost muzeí a galerií). V oblasti sociálních věcí působilo zhruba 3,9 % příspěvkových organizací (domovy pro seniory a domovy pro osoby se zdravotním postižením, centra sociálních služeb, zajišťování osobní asistence a pečovatelské služby a sociální poradenství). Větší počty příspěvkových organizací působily dále i v oblasti rekreačních a sportovních služeb, rozvoje bydlení, odstraňování odpadů. Odvětvová struktura příspěvkových organizací zůstává stejně jako v případě krajů dlouhodobě stabilní.

Dobrovolné svazky obcí

DSO představují specifickou a nejčastější formu spolupráce mezi obcemi. Vznikají za účelem prosazování společných zájmů členských obcí, zajišťování rozvoje jejich infrastruktury, případně provozování některých společných činností (například v oblasti vodního hospodářství, ochrany životního prostředí, bydlení a územního rozvoje, sociálních služeb). Jednotlivé dobrovolné svazky obcí jsou právními osobami, sestavují rozpočet a hospodaří s majetkem, který členské obce vkládají do svazku a s majetkem, který získaly vlastní činností.

V návrhu státního rozpočtu nebývají rozpočtovány žádné transfery přímo pro DSO. Tato skutečnost je způsobena tím, že neexistuje žádný dotační titul, který by byl určen výhradně pro DSO. Dotační tituly, které jsou určeny jak pro obce, tak pro DSO, bývají v návrhu státního rozpočtu zahrnuty jako dotace pro obce a jako o dotacích pro DSO je o nich účtováno až v průběhu rozpočtového roku při jejich uvolňování.

V loňském roce působilo na území republiky celkem 724 DSO, což bylo meziročně o 4 DSO více. V minulých letech se naopak dlouhodobě projevoval trend každoročního poklesu jejich počtu (ze 782 DSO v roce 2008 klesl jejich počet do roku 2014 na 720, tj. o 62).

DSO hospodařily s celkovými příjmy ve výši 8,2 mld. Kč, což bylo o 2,0 mld. Kč více než v předchozím roce, zároveň je to dosud nejvyšší objem příjmů, se kterými DSO hospodařily. Zdrojem příjmů jsou především transfery z různých úrovní veřejných rozpočtů (ze státního rozpočtu, ze státních fondů, z rozpočtů krajů a rozpočtů regionálních rad, a z rozpočtů členských obcí). Jejich celkový objem dosáhl 7,1 mld. Kč, jednalo se především o prostředky investičního charakteru (80,0 % celkového objemu), což souvisí s účelem, pro který jsou DSO především zřizovány. Vlastní příjmy DSO činily 1,1 mld. Kč. Tvořily je nedaňové příjmy ve výši 1,0 mld. Kč (zejména příjmy z pronájmu majetku, příjmy z vlastní činnosti a příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy) a kapitálové příjmy ve výši 0,1 mld. Kč.

Výdaje DSO činily 8,6 mld. Kč, proti předchozímu roku se zvýšily o 2,0 mld. Kč. Nárůst byl vykázan především v části kapitálových výdajů, které dosáhly 7,3 mld. Kč, tj. o 2,4 mld. Kč více nežli v předchozím roce. Běžné výdaje činily 1,3 mld. Kč (pokles o 0,5 mld. Kč).

Hospodaření DSO skončilo se schodkem 0,3 mld. Kč, tzn. zhruba stejným jako v předchozím roce. V rozpočtu byl předpokládán mírný přebytek 0,1 mld. Kč.

Z hlediska zaměření činnosti uvedeného ve zřizovatelské listině (podle paragrafů rozpočtové skladby) se největší počet DSO řadil do oddílu 36 - Bydlení, komunální služby a územní rozvoj (celkem 253 DSO) a do oddílu 23 - Vodní hospodářství (168 DSO), kde předmětem činnosti je především zajišťování zásobování pitnou vodou, odvádění a čištění odpadních vod a správa ve vodním hospodářství. Dále pak do oddílu 37 - Ochrana životního prostředí (36 DSO), kde se jedná zejména o zajišťování sběru a svozu komunálních odpadů a nebezpečných odpadů, využívání a zneškodňování odpadů, péči o vzhled obce a veřejnou zeleň, činnosti k ochraně půdy a krajiny apod.

Největší objem výdajů DSO směřuje do odvětví vodního hospodářství, v loňském roce to bylo 6,6 mld. Kč (77,2 % z celkového objemu výdajů), v tomto odvětví došlo také k nejvyššímu meziročnímu nárůstu výdajů (o 1,4 mld. Kč). Větší objemy výdajů směřují dále do odvětví dopravy (0,6 mld. Kč), ochrana životního prostředí (0,3 mld. Kč) a odvětví bydlení, komunální služby a územní rozvoj (0,2 mld. Kč).

4. Hospodaření Regionálních rad regionů soudržnosti

Regionální rady jsou řídicími orgány jednotlivých regionálních operačních programů a jejich hlavním úkolem je administrovat prostřednictvím regionálních operačních programů finanční prostředky z fondů EU. Regionální rady působí ve všech regionech soudržnosti s výjimkou regionu soudržnosti Praha, kde úlohu regionální rady plní hlavní město Praha, které je odpovědné za implementaci OP Praha-Adaptabilita a OP Praha-Konkurenceschopnost. Regionální rady hospodaří podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Základním zdrojem příjmů regionálních rad jsou transfery ze státního rozpočtu určené na předfinancování výdajů, které mají být kryty prostředky z fondů EU a na spolufinancování národního podílu u projektů realizovaných v rámci jednotlivých regionálních operačních programů a transfery z rozpočtů krajů. Ostatní zdroje příjmů (nedaňové a kapitálové příjmy) mají spíše doplňkový význam.

Zprostředkovatelem toku finančních prostředků z Evropské unie do rozpočtů regionálních rad a rovněž do rozpočtu hl. m. Prahy, určených na financování programů spolufinancovaných z rozpočtu EU je Ministerstvo pro místní rozvoj. Výše transferů poskytovaných regionálním radám se odvíjí od potřeby výdajů na proplácení jednotlivých žádostí o platby, které předkládají příjemci podpory.

Rok 2015 byl posledním rokem k dokončení realizace projektů v rámci operačních programů minulého programového období 2007 – 2013. V rozpočtu byly předpokládány celkové příjmy regionálních rad ve výši 33,1 mld. Kč. V kapitole Ministerstva pro místní rozvoj bylo na financování projektů v rámci regionálních operačních programů vyčleněno 32,5 mld. Kč, dále byly předpokládány menší částky příjmů z rozpočtů krajů (0,2 mld. Kč) a v rámci nedaňových příjmů (0,4 mld. Kč). Výdaje regionálních rad měly podle předpokladů rozpočtu činit rovněž 33,1 mld. Kč, tzn. vyrovnané hospodaření.

Tabulka č. 18: Bilance příjmů a výdajů regionálních rad regionů soudržnosti (v mil. Kč)

Ukazatel	skutečnost k 31.12.2014	rozpočet 2015		skutečnost k 31.12.2015	% plnění rozp.	Index 2015/ 2014
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
Nedaňové příjmy	340,5	400,0	400,0	657,4	164,4	193,1
z toho:						
- sankční platby celkem	248,4			445,7		
- příjmy z finanč. vypořádání	78,5			191,9		
Kapitálové příjmy	1,0	0,8	0,8	1,2		
Přijaté transfery (po konsolidaci)	13 216,4	10 220,0	32 720,1	21 302,5	65,1	161,2
z toho:						
- ze státního rozpočtu	13 045,9	10 000,0	32 500,1	21 158,8		
- z rozpočtu krajů	170,4	220,0	220,0	143,7		
Příjmy celkem (po konsolidaci)	13 558,0	10 620,8	33 120,9	21 961,1	66,3	162,0
Běžné výdaje (po konsolidaci)	1 122,6	920,8	1 130,2	1 671,8	147,9	148,9
Kapitálové výdaje	12 211,7	9 700,0	31 990,7	20 709,2	64,7	169,6
z toho:						
- transfery podnikatelským subjektům	2 382,6			2 493,4		104,7
- transfery neziskovým a podob.org.	450,6			847,3		188,0
- transfery příspěvkovým organizacím	5,8			14,4		
- transfery veřej. rozpoč. územ.úrovně	9 353,7			17 254,6		
Výdaje celkem (po konsolidaci)	13 334,3	10 620,8	33 120,9	22 381,0	67,6	167,8
Saldo příjmů a výdajů (po konsolidaci)	223,7	0,0	0,0	-419,9	.	.

Celkový objem příjmů regionálních rad dosáhl v loňském roce 22,0 mld. Kč, což bylo o 8,4 mld. Kč více nežli v předchozím roce (plnění rozpočtu dosáhlo 66,3 %). Jedná se o druhý nejvyšší objem příjmů z pohledu dosavadního působení regionálních rad (vyšší byl jen v roce 2010, kdy celkové příjmy dosáhly 27,3 mld. Kč). Nárůst souvisel se zvýšeným objemem proplácení dotací příjemcům v souvislosti s koncem programového období. Proplácení dotací příjemcům bude pokračovat ještě v první polovině roku 2016, nicméně objem výdajů na tyto účely bude již podstatně nižší nežli v roce 2015.

Z kapitoly MMR přijaly regionální rady 21,2 mld. Kč, tj. o 8,2 mld. Kč více nežli v roce předchozím. Z rozpočtů krajů obdržely regionální rady 0,2 mld. Kč, tj. zhruba stejný objem finančních prostředků jako v roce předchozím. Celkový objem příjmů dále doplnily nedaňové příjmy ve výši 0,7 mld. Kč (tvořily je především sankční platby a příjmy z finančního vypořádání z minulých let a ostatní vratky).

Celkové výdaje regionálních rad činily 22,4 mld. Kč, ve srovnání s předchozím rokem byly vyšší o 9,0 mld. Kč, plnění rozpočtu činilo 67,6 %. Rozhodující část výdajů regionálních rad trvale představují kapitálové výdaje, tj. výdaje určené na investiční projekty realizované v rámci jednotlivých regionálních programů. Jejich objem činil 20,7 mld. Kč, což představovalo 92,5 % celkových výdajů regionálních rad.

Největší část, celkem 17,3 mld. Kč, byla převedena veřejným rozpočtům územní úrovně (z toho: obcím 7,0 mld. Kč, DSO 0,1 mld. Kč, krajům 10,1 mld. Kč). Podnikatelským subjektům byly převedeny transfery ve výši 2,5 mld. Kč (v loňském roce 2,4 mld. Kč) a neziskovým a podobným organizačním transfery ve výši 0,8 mld. Kč.

Podle odvětvového členění investičních výdajů bylo nejvíce finančních prostředků stejně jako v předchozích letech určeno do odvětví dopravy, kde celkový objem dosáhl 11,1 mld. Kč (meziroční nárůst o 4,3 mld. Kč). Větší objemy prostředků byly dále směřovány do oblastí: tělovýchovy a zájmové činnosti (1,7 mld. Kč), vzdělávání a školských služeb (1,6 mld. Kč), zdravotnictví (1,4 mld. Kč) a kultury, církví a sdělovacích prostředků (1,3 mld. Kč).

Z hlediska věcného zaměření operačních programů bylo nejvíce prostředků rozděleno v rámci prioritních os určených pro projekty zaměřené na rozvoj a obnovu měst a obcí, dopravní infrastruktury a cestovního ruchu.

Běžné výdaje činily 1,7 mld. Kč, proti předchozímu roku to bylo o 0,6 mld. Kč více. Výdaje na vlastní provoz regionálních rad činily 0,5 mld. Kč, patří sem zejména výdaje na platy a související pojistné a výdaje na nákup služeb. Výše výdajů na provoz regionálních rad a jejich struktura zůstávají dlouhodobě stabilní, pohybují se v rozmezí 0,4 – 0,5 mld. Kč.

Větší objem běžných výdajů představovaly také vratky veřejným rozpočtům ústřední úrovně transferů poskytnutých v minulých rozpočtových obdobích (0,4 mld. Kč) a úhrady sankcí jiným rozpočtům (0,1 mld. Kč)

Neinvestiční transfery určené na realizaci projektů činily 0,6 mld. Kč, tj. o 0,3 mld. Kč více nežli v předchozím roce. Veřejným rozpočtům územní úrovně bylo převedeno 0,4 mld. Kč a zbývajících 0,2 mld. Kč ostatním příjemcům, tj. nefinančním podnikatelským subjektům, obecně prospěšným společnostem, církvím a náboženským společnostem, občanským sdružením a neziskovým a podobným organizačním.

Hospodaření regionálních rad skončilo se schodkem 0,4 mld. Kč, rozpočet předpokládal vyrovnané hospodaření. Schodek byl kryt z vlastních zdrojů, tj. zapojením rozpočtového výsledku hospodaření z minulých let do rozpočtu 2015.

Hlavní město Praha, které vykonává činnost řídicího orgánu operačních programů Praha - Adaptabilita a Praha - Konkurenceschopnost pro region soudržnosti Praha přijalo z rozpočtu MMR celkem 1,2 mld. Kč (z toho na implementaci programu Konkurenceschopnost 1,0 mld. Kč a programu Adaptabilita 0,2 mld. Kč).

5. Vývoj zadluženosti³

Obce (vč. jimi zřizovaných příspěvkových organizací) vykázaly ke konci roku 2015 celkový dluh⁴ ve výši **86,9 mld. Kč**. Proti předchozímu roku se jedná o pokles o 2,3 %, přičemž v absolutním vyjádření se dluh snížil o 2,0 mld. Kč.

V celkovém objemu zadluženosti obcí jsou zahrnuty bankovní úvěry od peněžních ústavů, emitované komunální dluhopisy, přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy, vč. půjček ze státních fondů.

---

³ Čerpáno z dat přijatých do CSÚIS dne 7.3.2016. V údajích nejsou zahrnuty 4 příspěvkové organizace a 1 dobrovolný svazek obcí, jejichž výkaz nebyl do CSÚIS předán.

⁴ Do údajů o zadluženosti jsou od 1.1.2010 zahrnovány stavy na syntetických účtech 281, 282, 283, 289, 322, 326, 362, 451, 452, 453, 456, 457 a 459.

Tabulka č. 19: Souhrnné údaje o zadluženosti obcí ČR v letech 2004 - 2015 (v mld. Kč)

Ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Úvěry	38,5	43,7	47,1	46,7	47,4	55,8	59,9	60,9	68,3	68,8	67,7	66,1
Komunální dluhopisy	23,9	23,5	22,9	22,6	22,7	14,7	15,8	14,0	13,8	15,0	11,8	10,7
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	12,4	11,8	10,9	9,9	10,0	10,1	7,6	7,5	7,9	8,4	9,4	10,1
Celkem	74,8	79,0	80,9	79,2	80,1	80,6	83,3	82,4	90,0	92,2	88,9	86,9

Z uvedených údajů za rok 2015 vyplývá, že na položce úvěrů došlo k poklesu o 1,6 mld. Kč, na položce komunálních dluhopisů k poklesu o 1,1 mld. Kč a na položce přijatých návratných finančních výpomocí a ostatních dluhů k nárůstu o 0,7 mld. Kč.

Ve struktuře dluhu obcí mají dlouhodobě největší váhu úvěry, jejichž podíl se během roku 2015 snížil o 0,1 p.b. na 76,1 %, podíl emitovaných komunálních dluhopisů se snížil o 1,0 p.b. na 12,3 % a zbývající část dluhu obcí (11,6 %) tvořily přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy.

Úvěry, které obce přijaly od peněžních ústavů, byly podobně jako v minulých letech, směřovány zejména na rekonstrukce a výstavbu technické infrastruktury, na předfinancování investičních projektů spolufinancovaných z fondů EU a na regeneraci a výstavbu bytového fondu. Obce tyto prostředky rovněž použily na rekonstrukce, zateplování a rozšíření školských zařízení, sportovních areálů a jiné občanské vybavenosti. Tyto úvěry se vyznačují relativně nízkým úročením a velmi dlouhou dobou splatnosti.

Vedoucí postavení v poskytování úvěrů si stále udržují Česká spořitelna, a. s., Komerční banka, a.s. a Československá obchodní banka, a.s. Některá statutární města také čerpala úvěry poskytnuté Evropskou investiční bankou. V poskytování úvěrů a půjček jsou aktivní i další právnické a fyzické osoby, včetně obcí. Zhruba pro polovinu poskytnutých úvěrů a půjček jejich poskytovatelé nevyžadovali ručení. Pokud bylo ručení vyžadováno, nejčastěji šlo o ručení směnkou, majetkem obce nebo budoucími příjmy rozpočtu obce.

Dluh z titulu vydaných **komunálních dluhopisů** vykazovaly ke dni 31.12.2015 pouze hl. m. Praha (ve výši 10,4 mld. Kč) a statutární město Liberec (ve výši 0,3 mld. Kč).

Položka **přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy** vykázala meziroční růst o 0,7 mld. Kč. Na jedné straně došlo k poklesu přijatých dlouhodobých návratných finančních výpomocí (o 56,2 mil. Kč), jiných krátkodobých půjček (o 97,3 mil. Kč), krátkodobých směnek k úhradě (o 260,1 mil. Kč) a krátkodobých závazků z ručení (o 0,9 mil. Kč); na druhé straně došlo k nárůstu dlouhodobých směnek k úhradě (o 842,0 mil. Kč), přijatých návratných finančních výpomocí krátkodobých (o 63,0 mil. Kč), dlouhodobých závazků z ručení (o 1,6 mil. Kč) a ostatních dlouhodobých závazků (o 174,0 mil. Kč).

Obce také na své účty přijaly půjčky z rozpočtů **Státního fondu životního prostředí** ve výši 182,6 mil. Kč (v rámci Operačního programu životní prostředí) a **Státního fondu rozvoje bydlení** ve výši 11,6 mil. Kč (na modernizaci domů).

Ke konci roku 2015 stav finančních prostředků na bankovních účtech rozpočtového hospodaření obcí⁵ a běžných účtech jimi zřízených příspěvkových organizací⁶ převýšil hodnotu dluhu o 29,4 mld. Kč.

⁵ Zahnuje SÚ 068, 231, 236, 244, 261.

⁶ Zahnuje SÚ 068, 241, 244, 261.

Tabulka č. 20: Stav na účtech a stav zadluženosti obcí a jimi zřízených příspěvkových organizací v letech 2004–2015 (v mld. Kč)

Ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Stav na účtech celkem	52,2	61,8	65,6	72,6	87,6	69,6	72,5	71,2	87,3	98,5	107,9	116,3
Zadluženost celkem	74,9	79,0	81,0	79,3	80,1	80,6	83,3	82,4	90,0	92,2	88,9	86,9
Rozdíl	-22,7	-17,2	-15,4	-6,7	7,5	-11,0	-10,8	-11,2	-2,7	6,3	19,0	29,4

V roce 2015 vykázalo zadluženost 3 255 obcí z celkového počtu 6 248 obcí, což je více než polovina (52,1 %) obcí z celkového počtu. Počet obcí, které vykázaly v posledních letech zadluženost, zůstává v zásadě stabilizovaný, v loňském roce došlo k mírnému nárůstu (o 20 obcí).

Tabulka č. 21: Údaje o zadluženosti obcí ČR bez hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně v letech 2004-2015 (v mld. Kč)

Ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Úvěry	19,8	22,0	25,7	25,9	26,9	34,8	35,5	36,3	36,4	34,9	35,0	34,8
Komunální dluhopisy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	2,0	2,0	2,0	1,3	0,3
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	9,1	8,6	7,8	7,0	7,4	6,5	5,7	5,7	6,1	6,1	7,3	8,0
Celkem	28,9	30,6	33,5	32,9	34,3	41,3	43,2	44,0	44,5	43,0	43,6	43,1

Bez zahrnutí čtyř největších měst (tj. hl. m. Praha, Brno, Ostrava a Plzeň) činí zadluženost ostatních obcí celkem 43,1 mld. Kč. U obcí bez těchto největších měst došlo k mírnému poklesu celkové zadluženosti o 0,5 mld. Kč.

Tabulka č. 22: Vývoj podílu zadluženosti hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně na celkové zadluženosti obcí v letech 2004–2015 (v mld. Kč)

Ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Celková zadluženost obcí v ČR	74,8	79,0	80,9	79,2	80,1	80,6	83,3	82,4	90,0	92,2	88,9	86,9
Zadluženost 4 největších měst	45,9	48,4	47,4	46,3	45,8	39,3	40,1	38,4	45,5	49,2	45,3	43,8
% podíl 4 největších měst na celkové zadluženosti	61,4	61,3	58,6	58,5	57,2	48,8	48,1	46,6	50,6	53,4	51,0	50,4

Na celkové zadluženosti obcí se v roce 2015 podílela 4 největší města ČR z 50,4 %, hodnota jejich dluhu dosáhla výše 43,8 mld. Kč.

Tabulka č. 23: Zadluženost hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně k 31.12.2015 – jednotlivě (v mld. Kč)

Ukazatel	Praha	Brno	Ostrava	Plzeň	Celkem
Úvěry	21,4	4,9	3,0	2,2	31,5
Komunální dluhopisy	10,4	0,0	0,0	0,0	10,4
Přijaté návratné fin. výpomoci a ostatní dluhy	0,8	0,6	0,5	0,0	1,9
Celkem	32,6	5,5	3,5	2,2	43,8

Celková výše dluhu hl. m. Prahy (včetně zřízených příspěvkových organizací) dosáhla ke konci roku 2015 hodnoty 32,6 mld. Kč, což je o 0,9 mld. Kč méně než v roce předchozím. Podíl zadluženosti hl. m. Prahy na celkové zadluženosti obcí činil 37,5 %.

Zadluženost **příspěvkových organizací zřízených obcemi** (z 8 342 organizací vykazuje dluh 221 organizací, tj. 2,6 %) dosáhla 498,4 mil. Kč, oproti předchozímu roku se jedná o pokles o 22,3 mil. Kč. V rámci zadlužených obecních příspěvkových organizací působilo z hlediska odvětvového členění hlavní činnosti (dle klasifikace COFOG) nejvíce organizací v oblasti nižšího sekundárního vzdělávání (druhý stupeň základních škol).

Dobrovolné svazky obcí vykázaly dluh ve výši **2,9 mld. Kč**, což je o 11,5 % více než předchozí rok. Dobrovolné svazky obcí využívají získané prostředky především na rozvoj a obnovu místní infrastruktury (vodovody a kanalizace), odpadové hospodářství a na projekty zvyšující atraktivitu jejich území.

Kraje (včetně jimi zřízených příspěvkových organizací) vykázaly dluh v celkové výši **26,4 mld. Kč**. Meziročně se hodnota dluhu snížila o 1,2 mld. Kč (o 4,4 %). Na položce úvěrů byl vykázán pokles dluhu o 0,1 mld. Kč; podíl úvěrů na celkové zadluženosti krajů dosáhl 92,0 %. Kraje ani v roce 2015 neemitovaly komunální dluhopisy.

Tabulka č. 24: Souhrnné údaje o zadluženosti krajů ČR v letech 2004 -2015 (v mld. Kč)

Ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Úvěry	0,4	1,8	6,5	9,4	11,9	17,4	16,6	19,6	22,2	23,5	24,4	24,3
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	1,1	1,1	1,2	1,0	2,7	3,5	2,5	2,7	2,3	3,3	3,2	2,1
Celkem	1,5	2,9	7,7	10,4	14,6	20,9	19,1	22,3	24,5	26,8	27,6	26,4

Některé kraje pokračovaly v čerpání úvěrů poskytnutých Evropskou investiční bankou, jimiž předfinancovávají a spolufinancují rozsáhlé investice do regionální infrastruktury. Tyto úvěry jsou zpravidla čerpány v několika tranších s různou délkou splatnosti, obvykle přesahující 10 let. Ostatní úvěry přijaly kraje zejména od České spořitelny, a.s., Komerční banky, a.s., nebo Československé obchodní banky, a.s. za účelem předfinancování investičních projektů, oprav silnic či odstraňování povodňových škod.

Rozdíl mezi stavem peněžních prostředků na bankovních účtech rozpočtového hospodaření krajů a běžných účtech jimi zřízených příspěvkových organizací a stavem zadluženosti dosáhl v roce 2015 výše 1,1 mld. Kč.

Tabulka č. 25: Stav na účtech a stav zadluženosti krajů a jimi zřízených příspěvkových organizací v letech 2004-2015 (v mld. Kč)

Ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Stav na účtech celkem	13,1	15,1	17,8	21,0	24,9	22,1	22,2	24,1	23,1	25,7	28,7	27,5
Zadluženost celkem	1,5	2,9	7,7	10,4	14,6	20,9	19,1	22,3	24,5	26,8	27,6	26,4
Rozdíl	11,6	12,2	10,1	10,6	10,3	1,2	3,1	1,8	-1,4	-1,1	1,1	1,1

Zadluženost **příspěvkových organizací zřízených kraji** (z 1 917 organizací vykazuje dluh 116 organizací, tj. 6,0 %) dosáhla ke konci roku 2015 výše 2,3 mld. Kč, oproti předchozímu roku se jedná o nárůst o 0,2 mld. Kč. V rámci zadlužených krajských příspěvkových organizací působilo z hlediska odvětvového členění hlavní činnosti (dle klasifikace COFOG) nejvíce organizací v oblasti vyššího sekundárního vzdělávání (střední školy).

Regionální rady regionů soudržnosti vykázaly k 31. 12. 2015 nulovou zadluženost.

Územní rozpočty v souhrnu ke konci roku 2015 vykázaly zadluženost ve výši **116,3 mld. Kč**, což je o 2,4 % (o 2,8 mld. Kč) méně než v roce předchozím.

Celkový objem přijatých půjčených prostředků územními rozpočty v roce 2015 (bez příspěvkových organizací) činil 15,4 mld. Kč (pokles o 1,3 % oproti předchozímu roku).

Tabulka č. 26: Stav na účtech a stav zadluženosti územních rozpočtů v letech 2004–2015 (v mld. Kč)

Ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Stav na účtech celkem	65,7	77,8	84,2	94,6	114,1	93,4	96,6	97,2	112,3	126,3	138,7	145,2
Zadluženost celkem	77,5	83,5	90,9	92,2	97,2	104,1	105,1	107,2	117,1	121,6	119,1	116,3
Rozdíl	-11,8	-5,7	-6,7	2,4	16,9	-10,7	-8,5	-10,0	-4,8	4,7	19,6	28,9

Stav finančních prostředků na bankovních účtech rozpočtového hospodaření obcí, DSO, krajů, regionálních rad a na běžných účtech příspěvkových organizací územních samosprávných celků se meziročně zvýšil o 6,5 mld. Kč (o 4,7 %) na 145,2 mld. Kč a převyšoval tak o **28,9 mld. Kč** hodnotu dluhu.

III. Výsledky hospodaření zdravotních pojišťoven

Finanční prostředky systému veřejného zdravotního pojištění (dále jen „v.z.p.“) jsou nedílnou součástí veřejných financí. Hodnocení vývoje systému v.z.p. za rok 2015 vychází z údajů ročních statistických a účetních výkazů zdravotních pojišťoven (dále jen „ZP“) zpracovaných v souladu s vyhláškou č. 362/2010 Sb., které byly předloženy na Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „MZ“) a na Ministerstvo financí (dále jen „MF“) do 29.2.2016. Údaje v nich obsažené jsou podkladem i pro vypracování ročních účetních závěrek a výročních zpráv za rok 2015, které dále podléhají povinnému auditu. Ověřené dokumenty předloží ZP do 30.4.2016 na MZ a MF. Po jejich posouzení budou předloženy společně s návrhem „vyjádření vlády“ vládě, a poté spolu s usnesením vlády (dále jen „UV“) Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR (dále jen „PSP ČR“) ke konečnému projednání.

Zdravotně pojistné plány zdravotních pojišťoven na rok 2015 byly schváleny vládou, Výborem pro zdravotnictví PSP ČR byly doporučeny ke schválení PSP ČR (sněmovní tisk č. 428). Poslanecká sněmovna je schválila dne 9.7.2015 usnesením č. 836. Proto do schválení zdravotně pojistných plánů hospodařily pojišťovny dle provizorií.

K 31.12.2015 zajišťovalo služby systému v.z.p. **sedm činných ZP** pro 10 431 459 pojištěnců. V roce 2015 nedošlo k žádnému sloučení či vzniku zdravotních pojišťoven. Síť poboček a územních pracovišť činných zdravotních pojišťoven zajišťuje dostatečně celostátní dostupnost zdravotní péče prostřednictvím uzavřených smluvních vztahů s poskytovateli zdravotní péče. U VZP ČR bylo k 31.12.2015 registrováno 5 934 297 pojištěnců (56,9 %), u šesti ZP bylo zaregistrováno celkem 4 497 162 pojištěnců (43,1 %). Počet pojištěnců VZP ČR bude následující rok opět nižší, což odpovídá dlouhodobému trendu vývoje.

Do 31.8.2015 byla v účinnosti možnost změny zdravotní pojišťovny, jež byla zákonem možná pouze k 1.1. s tím, že přihláška musí být zaregistrována do 30.6. předchozího roku. Tato možnost byla v roce 2015 upravena tak, že zdravotní pojišťovnu lze změnit jednou za 12 měsíců, a to vždy jen k 1. dni kalendářního pololetí. Přihlášku lze podat v období od 1.1. do 31.3. při změně zdravotní pojišťovny od 1.7. a v období od 1.7. do 30.9. při změně zdravotní pojišťovny od 1. ledna následujícího roku.

Přepočtený počet zaměstnanců systému v.z.p. k 31.12.2015 dosáhl 5 826 osob s meziročním přírůstkem 8 osob.

Vývoj hospodaření systému v.z.p. v roce 2015 lze charakterizovat následujícími údaji:

Tabulka č. 27: Vývoj hospodaření systému v.z.p. v letech 2012-2016 (v mil. Kč)

Vývoj hospodaření veřejného zdravotního pojištění (Vybrané ukazatele v mil. Kč)	Skutečnost v mil. Kč r. 2014	Rozdíl v mil. Kč 2014 - 2013	Změna v % 2014/2013	Skutečnost v mil. Kč 2015	Rozdíl v mil. Kč 2015-2014	Změna v % 2015/2014	ZPP v mil. Kč 2016	Rozdíl v mil. Kč 2016-2015	Změna v % 2016/2015
Příjmy v systému veřejného zdravotního pojištění celkem	241 258	12 690	105,6	252 576	11 318	104,7	261 216	8 640	103,4
v tom: inkaso pojistného po přerozdělování	238 476	12 719	105,6	249 693	11 218	104,7	258 554	8 861	103,5
z toho: ze SR na nevýdělečné pojištěnce	59 867	6 191	111,5	60 944	1 077	101,8	63 117	2 173	103,6
ostatní příjmy a výnosy v.z.p.	2 041	-118	94,5	2 084	43	102,1	1 928	-156	92,5
výnosy ze zdaňované činnosti	68	-15	81,5	62	-6	91,3	71	9	114,3
platby od zahr. pojišťoven na základě mezinár.smluv	674	105	118,5	737	62	109,2	663	-74	90,0
Výdaje v systému zdravotního pojištění celkem	239 012	9 107	104,0	252 004	12 991	105,4	260 720	8 716	103,5
v tom: výdaje na zdravotní služby	231 878	8 893	104,0	244 747	12 869	105,5	252 019	7 271	103,0
provozní režie	6 422	148	102,4	6 384	-38	99,4	7 840	1 457	122,8
výdaje za cizince uhrazené poskytovateli zdrav. služeb	675	83	114,1	837	162	123,9	825	-12	98,5
náklady na zdaňovanou činnost	37	-17	68,6	36	-1	96,5	36	0	100,4
Saldo všech příjmů celkem a výdajů celkem	2 246	3 583	-168,0	572	-1 674	25,5	496	-77	86,6

Příjmy celkem v roce 2015 dosáhly 252 576 mil. Kč, s meziročním nárůstem o 4,7 %. Z toho příjmy pojistného po přerozdělování dosáhly 249 693 mil. Kč, s meziročním nárůstem o 4,7 %. Z toho příjmy z vlastního výběru dosáhly 188 749 mil. Kč a meziročně vzrostly o 5,7 %. Po celý rok 2015 byla vyměřovacím základem na v.z.p. u osob, za které je plátcem pojistného stát částka 6 259 Kč za kalendářní měsíc. Celkový průměrný počet státem hrazených pojištěnců dosahoval k 31.12.2015 celkem 6 011 998 osob. Platba státu v roce 2015 dosáhla 60 944 mil. Kč. Kritéria procesu přerozdělování se každoročně aktualizují s vazbou na skutečně vynaložené náklady na zdravotní péči **všech pojištěnců** (o dva roky zpět) v členění na muže a ženy po 5 letech věku. Zvláštní postup je používán u propočtu podílu za tzv. „nákladné pojištěnce“ v oddělené části systému 100 % přerozdělování. Principu 100 % přerozdělování pojistného podléhalo v roce 2015 veškeré vybrané pojistné, platba státu i prostředky úroků vzniklých na zvláštním účtu přerozdělování (snížené o poplatky za vedení tohoto účtu). Prostředky získané podle § 6a zákona č. 280/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, při uzavření procesu likvidace některé ze ZZP nebyly v roce 2015 realizovány, neboť do konce roku 2015 se nepodařilo uzavřít hospodaření Hornické zaměstnanecké zdravotní pojišťovny ani Mendlovy zdravotní pojišťovny.

Příjmy jednotlivých pojišťoven z pojistného před a po přerozdělení srovnává následující tabulka:

Tabulka č. 28: Vliv přerozdělování (v tis. Kč)

Kód	Název pojišťovny	Příjmy z pojistného veřejného zdravot. pojištění výběr v tis. Kč (z odd.B/ ZFZP)				Příjmy z pojistného veř. zdravot.pojištění vč. vlivu přerozdělování v tis. Kč (z odd.B/ZFZP)			
		Skutečnost 2014	Skutečnost 2015	ZPP 2016	ZPP16/Skut. ut.15*100	Skutečnost 2014	Skutečnost 2015	ZPP 2016	ZPP16/Skut. 15*100
111	Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR	98 110 400	103 149 224	106 000 000	102,8	147 458 283	153 427 031	157 200 000	102,5
201	Vojenská zdravotní pojišťovna ČR	12 373 113	13 239 493	13 770 888	104,0	14 623 233	15 391 689	16 118 218	104,7
205	Česká průmyslová zdravotní pojišťovna	18 225 747	19 648 313	20 553 300	104,6	24 100 542	25 645 473	26 820 300	104,6
207	OZP bank, pojišťoven a stavebnictví	16 518 190	17 046 197	17 526 000	102,8	14 722 274	15 474 883	16 075 000	103,9
209	Zaměstnanecká pojišťovna Škoda	2 990 149	3 138 684	3 310 000	105,5	3 090 808	3 234 646	3 424 000	105,9
211	Zdravotní pojišťovna MV ČR	24 392 422	26 133 201	27 656 900	105,8	26 027 363	27 609 860	29 436 900	106,6
213	Revírní bratrská pokladna, zdravotní pojišťovna	5 998 461	6 393 952	6 620 000	103,5	8 453 169	8 909 874	9 480 000	106,4
CELKEM ZZP		80 498 082	85 599 840	89 437 088	104,5	91 017 389	96 266 425	101 354 418	105,3
CELKEM ZP činné ZP k 31. 12. daného roku		178 608 482	188 749 064	195 437 088	103,5	238 475 672	249 693 456	258 554 418	103,5

Průměrné příjmy celkem na jednoho pojištěnce v roce 2015 dosáhly 24 234 Kč s meziročním zvýšením o 4,6 %. Nejvyšší příjmy vykázala VZP ČR v hodnotě 26 188 Kč s meziročním zvýšením o 4,8 %, nejnižší příjmy celkem vykázala RBP ve výši 20 858 Kč, s meziročním nárůstem o 4,7 %. ZZP v průměru dosáhly hodnoty 21 651 Kč, s meziročním nárůstem o 937 Kč.

Ostatní příjmy a výnosy v.z.p. (pokuty, penále, náhrady škod, úroky apod.) v roce 2015 dosáhly 2 084 mil. Kč (0,83 % z celkových příjmů) a jejich výše meziročně vzrostla o 2,1 %. Výnosy ze zdaňované činnosti pak dosáhly pouze 62 mil. Kč s meziročním poklesem o 8,7 %.

Na bankovní účty základních fondů zdravotního pojištění bylo prostřednictvím Centra mezistátních úhrad převedeno od zahraničních pojišťoven 737 mil. Kč, což představuje meziroční nárůst o 9,2 %.

Roční výdaje systému v.z.p. celkem dosáhly 252 004 mil. Kč, s meziročním nárůstem o 5,4 %. Z hodnoty celkových výdajů dosáhly výdaje na zdravotní služby 244 747 mil. Kč (tj. 97 %). Meziročně se zvýšily o 5,5 %.

V přepočtu na jednoho pojištěnce dosáhly průměrné roční výdaje za zdravotní služby hrazené ze základního fondu zdravotního pojištění 23 405 Kč (u ZZP celkový průměr 21 148 Kč, u VZP ČR 25 113 Kč). Vykázané rozdíly ve výdajích za zdravotní péči mezi VZP ČR a skupinou ZZP byly ovlivněny rozdílnou skladbou pojištěnců a smluvními vztahy s PZS a cenovými dodatky. Podrobnou analýzu nákladů na zdravotní péči v členění

na jednotlivé segmenty zdravotní péče budou obsahovat jednotlivé výroční zprávy ZP za rok 2015 a souhrnné hodnocení vývoje systému v.z.p.

Čerpání fondů prevence (a speciálních fondů VoZP ČR) v roce 2015 podléhalo (v souladu se zákony) záměrům zdravotně pojistných plánů a konkrétním rozhodnutím jednotlivých správních rad. V souladu s § 16 zákona č. 280/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, uhradily ZZP v roce 2015 každému pojištěnci nadstandardní péči v průměru za 78 Kč. VZP ČR, v souladu s podmínkami § 7 zákona č. 551/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vynaložila v průměru pouze 61 Kč.

Náklady na činnost kryly ZP současně i ze zůstatků na běžných účtech (dále též „BÚ“) fondů provozního charakteru. VZP ČR čerpala maximální limit, a to ve výši 2,9 % rozvrhové základny, absolutní částka jejího přidělu na vlastní činnost dosáhla 4 488 mil. Kč. Průměrný (nevážený průměr) limit za skupinu ZZP dosáhl 3,02 % rozvrhové základny a celková hodnota jejich přidělu činila 2 923 mil. Kč. Při zapojení části zůstatků na bankovních účtech fondů provozního charakteru do financování provozních potřeb vynaložily ZP na provoz 6 384 mil. Kč (včetně investičních výdajů ve výši 332 mil. Kč).

Saldo příjmů celkem a výdajů celkem (dále jen „saldo“) u činných ZP jako celku dosáhlo v roce 2015 hodnoty 572 mil. Kč. Meziroční vývoj salda je charakterizován výrazným zhoršením z kladné hodnoty 2 246 mil. Kč v roce 2014.

V roce 2013 Ministerstvo zdravotnictví vyhovělo žádosti VZP ČR o poskytnutí návratné finanční výpomoci a VZP ČR obdržela celkem 1,7 mld. Kč. Z toho 0,7 mld. Kč bylo splaceno v roce 2014, 0,5 mld. Kč v roce 2015 a další 0,5 mld. Kč bude splacena v roce 2016. Tyto prostředky pojišťovna použila v roce 2013 na snížení závazků vůči PZS po lhůtě splatnosti (k 31.12.2013 vykázala tyto závazky v nulové výši) a i v letech 2014 a 2015 VZP ČR tyto závazky vykázala v nulové výši. Nenaplněn zůstal BÚ RF s vnitřním dluhem cca 1 mld. Kč, ale došlo k výraznému meziročnímu zlepšení.

Finanční rezervy na bankovních účtech všech fondů veřejného zdravotního pojištění k 31.12.2015 dosáhly hodnoty 15 035 mil. Kč. Zůstatky finančních prostředků u jednotlivých ZP (v přepočtu na jednoho pojištěnce) jsou nadále velmi nerovnoměrné. Na bankovních účtech základních fondů zdravotního pojištění bylo soustředěno celkem 6 203 mil. Kč. U VZP ČR byla zásoba na bankovním účtu základního fondu zdravotního pojištění 907 mil. Kč. Zůstatky na bankovních účtech rezervních fondů dosáhly k 31.12.2015 celkem 2 386 mil. Kč. Z toho u VZP ČR činila zásoba 1 200 mil. Kč. Zůstatky na bankovních účtech provozních fondů dosáhly k 31.12.2015 celkem 3 539 mil. Kč (z toho VZP ČR 1 993 mil. Kč). Na bankovních účtech fondů prevence bylo soustředěno 812 mil. Kč (z toho VZP ČR 352 mil. Kč). Ve specifických vojenských fondech činily zůstatky 6,545 mil. Kč.

Stav finančních rezerv, závazků v poměru k průměrným výdajům ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 29: Stav finančních rezerv, závazků v poměru k výdajům (v tis. Kč)

ZFZP - konečné zůstatky na BÚ ZFZP v roce 2015 - skutečnost (v tis. Kč)	VZP ČR	VoZP ČR	ČPZP	OZP	ZPŠ	ZP MV ČR	RBP	ZZP celkem	CELKEM
Výdaje na věcné dávky zdravotních služeb včetně korekci a revizi a úhrad jiným ZP	148 991 392	15 143 449	25 516 590	14 934 953	3 169 329	27 370 343	8 808 950	94 943 614	243 935 006
Průměrný měsíční výdaj za zdravotní služby	12 415 949	1 261 954	2 126 383	1 244 579	264 111	2 280 862	734 079	7 911 968	20 327 917
Průměrný denní výdaj na zdravotní služby	408 196	41 489	69 908	40 918	8 683	74 987	24 134	260 119	668 315
KZ na bankovním účtu ZFZP k 31.12. 2015	907 532	439 820	1 636 813	758 569	302 501	1 067 729	1 090 382	5 295 814	6 203 346
Finanční zásoba na bankovním účtu ZFZP ve dnech	2	11	23	19	35	14	45	20	9
Stav závazků vůči PZS po lhůtě splatnosti k 31. 12. 2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výdaje v přepočtu na počet dnů představující závazky po lhůtě splatnosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stav závazků vůči PZS ve lhůtě splatnosti k 31. 12. 2015	19 014 961	1 943 820	3 047 402	1 788 398	359 296	2 852 469	993 994	10 985 379	30 000 340
Výdaje v přepočtu na počet dnů představující závazky ve lhůtě splatnosti vůči ZZ	47	47	44	44	41	38	41	42	45

Stav pohledávek celkem k 31.12.2015 dosáhl 34 243 mil. Kč, k tomu byl vykázán stav opravných položek v hodnotě 30 798 mil. Kč (z toho VZP ČR 20 912 mil. Kč, zaměstnanec

zdravotní pojišťovny 9 887 mil. Kč). Z toho pohledávky za plátcí pojistného po lhůtě platnosti činily k 31.12.2015 celkem 14 068 mil. Kč (z toho pohledávky VZP ČR 7 382 mil. Kč).

Nad rámec zaúčtovaných pohledávek vůči plátcům pojistného byl propočtem stanoven k 31.12.2015 stav dohadných položek aktivních 2 099 mil. Kč, který představoval výši neproúčtovaných pohledávek (z toho VZP ČR 874 mil. Kč).

Stav závazků celkem dosáhl k 31.12.2015 hodnoty 30 926 mil. Kč. Všechny ZP hospodařily k 31.12.2015 bez závazků po lhůtě splatnosti vůči poskytovatelům zdravotnických služeb. Závazky ve lhůtě splatnosti vůči PZS dosáhly k 31.12.2015 celkem 30 000 mil. Kč (z toho VZP ČR 19 015 mil. Kč). Pojišťovny rovněž evidovaly dohadné položky pasivní ve výši 7 433 mil. Kč (z toho VZP ČR 4 398 mil. Kč). Daná položka vyjadřuje především neuzavřená zúčtování zdravotních služeb, jejichž vypořádání se posouvá obvykle do 2. pololetí následujícího roku.

Detailní rozbor hospodaření jednotlivých ZP v oblasti nákladů na zdravotní služby podle jednotlivých segmentů bude pro potřeby vlády ČR a PSP ČR zpracován v souvislosti s hodnocením auditovaných výročních zpráv za rok 2015.

IV. Přehled o stavech fondů organizačních složek státu

V souladu s ustanovením § 29 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, je součástí návrhu státního závěrečného účtu i přehled o stavech fondů organizačních složek státu (dále též „OSS“).

Podle § 48 zákona o rozpočtových pravidlech **OSS tvoří tyto peněžní fondy: rezervní fond a fond kulturních a sociálních potřeb.** Způsob tvorby a možnosti použití peněžních fondů OSS jsou stanoveny rozpočtovými pravidly a vyhláškou Ministerstva financí č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů.

Zůstatek rezervních fondů OSS vykázaný na bankovních účtech ke konci roku 2015 **dosáhl 3,7 mld. Kč** a proti stavu ke konci předchozího roku se zvýšil o 644 mil. Kč. Změna stavu byla výsledkem vyšších příjmů rezervních fondů OSS v hodnoceném období ve srovnání s objemem prostředků fondů převedených do příjmů OSS k jejich použití k financování výdajů. V bankovním zůstatku rezervních fondů OSS ve výši 3,7 mld. Kč tvořily převažující část prostředky získané z prodeje majetku, se kterým bylo zmocněno hospodařit Ministerstvo obrany a dále prostředky ze zahraničí včetně peněžních darů, poskytnuté převážně bez uvedení účelu jejich použití, v menší míře prostředky poskytnuté na stanovený účel.

Nejvíce prostředků na účtech rezervních fondů **měla** ke konci roku 2015 kapitola **Ministerstvo obrany** (2,5 mld. Kč), Ministerstvo dopravy (665 mil. Kč), Ministerstvo vnitra (348 mil. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (37 mil. Kč), Ministerstvo financí (37 mil. Kč), Ministerstvo životního prostředí (35 mil. Kč), Státní úřad pro jadernou bezpečnost (10 mil. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (8 mil. Kč), Ministerstvo zahraničních věcí (6 mil. Kč) a Akademie věd ČR (4 mil. Kč). Ostatní ministerstva a ústřední úřady měly na účtech podstatně menší částky anebo neměly žádné prostředky.

Podrobnější údaje a informace o prostředcích rezervních fondů jsou obsaženy v návrzích závěrečných účtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu za rok 2015 předložených příslušným výborům Poslanecké sněmovny.

Stav fondu kulturních a sociálních potřeb OSS celkem se v průběhu roku 2015 zvýšil z 516 mil. Kč ke konci roku 2014 na **578 mil. Kč** ke konci roku 2015, tj. o 62 mil. Kč.

Tabulka č. 30: Přehled o stavech peněžních fondů organizačních složek státu *) (v tis. Kč)

Kapitola	FKSP			Rezervní fond			
	Stav k 31.12.2014	Stav k 31.12.2015	Změna stavu	Stav k 31.12.2014	Stav k 31.12.2015	Změna stavu	
	1	2	3=2-1	4	5	6=5-4	
301	Kancelář prezidenta republiky	446	420	-26			
302	Poslanecká sněmovna Parlamentu	316	409	93			
303	Senát Parlamentu	166	189	23			
304	Úřad vlády	2 419	2 992	573	486	289	-197
305	Bezpečnostní informační služba	10 106	9 746	-360			
306	Ministerstvo zahraničních věcí	1 217	1 369	152	4 399	6 050	1 651
307	Ministerstvo obrany	204 104	238 720	34 616	2 791 206	2 545 906	-245 300
308	Národní bezpečnostní úřad	757	987	230			
309	Kancelář Veřejného ochránce práv	231	255	24			
312	Ministerstvo financí	31 061	27 325	-3 736	27 418	36 603	9 185
313	Ministerstvo práce a sociálních věcí	28 462	18 600	-9 862	39 020	37 422	-1 598
314	Ministerstvo vnitra	120 374	143 598	23 224	107 939	348 040	240 101
315	Ministerstvo životního prostředí	2 584	2 825	241	3 792	35 396	31 604
317	Ministerstvo pro místní rozvoj	636	709	73			
321	Grantová agentura	166	216	50		445	445
322	Ministerstvo průmyslu a obchodu	4 848	5 278	430	8 365	8 424	59
327	Ministerstvo dopravy	1 493	1 340	-153	49 707	665 049	615 342
328	Český telekomunikační úřad	851	832	-19			
329	Ministerstvo zemědělství	13 986	13 749	-237	671	1 187	516
333	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	2 891	4 887	1 996	11 583		-11 583
334	Ministerstvo kultury	682	705	23			
335	Ministerstvo zdravotnictví	4 792	4 810	18	3 346	3 495	149
336	Ministerstvo spravedlnosti	66 264	80 517	14 253		15	15
343	Úřad pro ochranu osobních údajů	58	110	52			
344	Úřad průmyslového vlastnictví	315	95	-220			
345	Český statistický úřad	3 297	3 694	397	3 145	3 987	842
346	Český úřad zeměměřický a katastrální	7 827	7 756	-71	658	635	-23
348	Český báňský úřad	255	258	3			
349	Energetický regulační úřad	190	327	137			
353	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	440	347	-93			
355	Úřad pro studium totalitních režimů	586	541	-45			
358	Ústavní soud	322	451	129			
361	Akademie věd České republiky	143	121	-22	4 316	4 316	
372	Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	44	85	41			
374	Správa státních hmotných rezerv	1 590	1 568	-22			
375	Státní úřad pro jadernou bezpečnost	184	507	323	7 198	9 589	2 391
376	Gen.inspekce bezpečnostních sborů	1 616	1 402	-214			
377	Technologická agentura ČR	214	155	-59			
381	Nejvyšší kontrolní úřad	350	184	-166			
Ú h r n		516 283	578 079	61 796	3 063 249	3 706 848	643 599

*) Zůstatky na bankovních účtech.

Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, stanovila s účinností od 1. ledna 2010 **směrnou účtovou osnovu** a strukturu fondů účetních jednotek.

Za oblast organizačních složek státu jako účetních jednotek je kromě rezervních fondů a FKSP vykazován též **fond privatizace**, který se týká Ministerstva financí jako právního nástupce zrušeného Fondu národního majetku České republiky (zákon č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku České republiky a o působnosti Ministerstva financí při privatizaci majetku České republiky); o tomto fondu je podrobněji pojednáno v sešitu I. státního závěrečného účtu.

Zůstatek fondu privatizace je ve stanovené rozvahové struktuře vykazován takto:

Tabulka č. 31: Zůstatek fondu privatizace

	Netto běžné období	Netto minulé období
Fond privatizace	102 498 mil. Kč	104 785 mil. Kč